

toender.dk

REGNSKAB

2016

TØNDER KOMMUNE

Borgmesterens forord

Tønder Kommune har igen et regnskab i god balance og med styr på økonomien.

Tønder Kommune kommer ud af 2016 med et overskud på den ordinære drift på 135,3 mio. kr. Det er dermed 61 mio. kr. bedre end oprindeligt budgetteret. Der fastholdes fortsat et højt niveau på anlægsområdet med 93,4 mio. kr. og det er positivt, at dette stadig kan gennemføres med finansiering af overskuddet på driften.

Det positive regnskabsbillede, som kan aflæses af regnskabet for 2016 har også kendetegnet de seneste års regnskaber og afspejler en ansvarlig økonomistyring, der giver et økonomisk råderum til at håndtere de kommende opgaver og udfordringer.

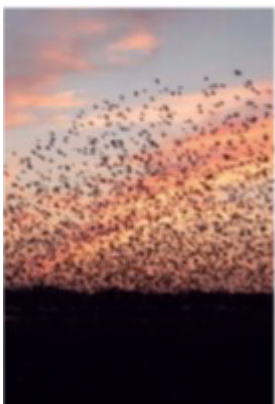
Kommunen holder sig inden for rammerne af driftsbudgetterne, hvor der i 2016 er brugt 60,3 mio. kr. mindre end oprindeligt forudsat, hvilket blandt andet betyder, at Tønder Kommune bidrager positivt til overholdelse af den kollektive aftale for landets kommuner for den øvre ramme på serviceudgifterne.

Overskuddet på driften er stadig i stand til at finansiere et højt anlægsniveau på 93,4 mio. kr., så kommunen fortsat kan vedligeholde og udvikle de fysiske rammer for driften til glæde og gavn for kommunens borgere.

Det positive regnskabsresultat giver også en positiv udvikling i de likvide beholdninger, der i gennemsnit har været 265,3 mio. kr. i 2016, hvilket er 20,5 mio. kr. mere end i 2015.

I 2016 fik Tønder Kommune også søsat det ambitiøse projekt "Tøndermarsk Initiativet" i samarbejde med Realdania og A. P. Møller fonden. Det er et helhedsorienteret projekt, som skal øge attraktionsniveauet for at besøge, bo og arbejde i Tøndermarskområdet. Projektet er stadig i en opstartsfasen og har endnu ikke den store indvirkning på kommunens regnskab – men det bliver spændende at følge udviklingen i projektet, hvor der efter planen skal bruges 211 mio. kr. over de næste 5 år til at løfte oplevelsen af marskområdet.

Selvom det overordnede resultat udviser overskud er der stadig områder, hvor kommunen oplever et økonomisk pres og der er næppe tvivl om, at der også fremadrettet kan forventes stramme rammer i den offentlige sektor. Kommunen skal derfor fortsat lægge sig i selen for at manøvrere og udvikle kommunen inden for de givne rammer.

Henrik Frandsen
Borgmester

INDHOLD	Side
Kommuneoplysninger	4
Påtegninger	5
Ledelsens påtegning	5
Den uafhængige revisors påtegning	6
Kommunens årsberetning	9
Generelle bemærkninger	9
Regnskabsmæssig udvikling	10
Hoved- og nøgletal	18
Regnskabsopgørelse	19
Balance	21
Noter til driftsregnskab og balance	22
Opgaver udført for andre myndigheder	56
Bilag A	57
Anvendt regnskabspraksis	57

Kommuneoplysninger

Kommune	Tønder Kommune Wegners Plads 2 6270 Tønder
Telefon:	74 92 92 92
Telefax:	74 92 96 78
Hjemmeside:	www.toender.dk
E-mail:	toender@toender.dk
Hjemsted:	Tønder
Regnskabsår:	1. januar - 31. december

Revision **BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab**
Birkemose Alle 31 st.
6000 Kolding

Påtegninger

Ledelsens påtegning

Økonomiudvalget har den 23. marts 2017 aflagt årsregnskab for 2016 for Tønder Kommune til Kommunalbestyrelsen.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes styrelse og reglerne i Indenrigsministeriets Budget- og regnskabssystem for Kommuner.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til styrelseslovens § 45 overgiver Kommunalbestyrelsen hermed regnskabet til revision.

Tønder Kommune, den 30. marts 2017

Henrik Frandsen
Borgmester

Klaus Liestmann
Kommunaldirektør

Den uafhængige revisors påtegning

Kommunens eksterne revision skal i henhold til Indenrigsministeriets bekendtgørelse om kommunernes budget, regnskabsvæsen, revision m.v. senest den 15. juni forsyne årsregnskabet med en revisionspåtegning.

Årsregnskabet med revisionspåtegning vil blive offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Kommunens årsberetning

Generelle bemærkninger

Regnskabet

Tønder Kommunes regnskab er udarbejdet efter de retningslinjer, som er fastlagt i Indenrigsministeriets "Budget- og regnskabs-system for kommuner".

Kommunen har valgt at aflægge et regnskab, som indeholder de oversigter, der er obligatoriske i forhold til et udgiftsbaseret regnskab, idet det afspejler det styringsgrundlag, der ligger til grund for den daglige drift – og suppleret dette med oversigter og noter efter en konkret vurdering. Regnskab efter omkostningsbaserede principper er fravalgt.

Kommunens "Anvendte regnskabspraksis" – som væsentligst er en opsummering af budget- og regnskabssystemets retningslinjer kan ses i bilag A.

Budgetgrundlaget

Det oprindelige budget:

Indtægter består af indtægter fra skatter, tilskud og udligning, hvor kommunen har anvendt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Driftsudgifter er baseret på en rammeudmelding, som er en fremskrivning af 2015 budgettet ved anvendelse af KL's anbefalede pris- og lønskøn.

Rammen er herefter korrigeret for konkrete reduktions- og udvidelsestiltag baseret på de politiske prioriteringer i forbindelse med budgetarbejdet.

Ved udarbejdelse af driftsbudgettet har kommunen iagttaget sin forpligtelse i forbindelse med økonomiaftalen mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening,

som blandt andet indeholder et loft over kommunernes samlede serviceudgifter – med risiko for sanktionering såfremt aftalen ikke overholdes af alle landets kommuner under ét.

På anlægssiden er der i budgettet afsat rådighedsbeløb til allerede igangsatte anlægsarbejder samt nye anlæg i overensstemmelse med investeringsoversigten.

Finansieringsdelen indeholder en nettoeffekt af lån og øvrige finansforskydninger som stort set er i balance og derfor er der også en stort set uændret påvirkning af de likvide aktiver.

Kommunens budget blev vedtaget af kommunalbestyrelsen den 8. oktober 2015.

Det korrigerede budget:

I det korrigerede budget indgår de tillægsbevillinger, som er blevet givet i løbet af året.

Tillægsbevillinger, som påvirker kassebeholdningen gives af Kommunalbestyrelsen. Omplaceringer mellem bevillingsområder uden påvirkning af kassebeholdning kan godkendes af Økonomiudvalget.

På driftssiden gives der som udgangspunkt ikke tillægsbevillinger, som påvirker kassebeholdningen i henhold til kommunens økonomiske politik. Undtaget herfra er de overførsler af driftsbevillinger, som sker fra gammelt til nyt regnskabsår efter Kommunalbestyrelsens godkendelse.

Tillægsbevillinger til rådighedsbeløb på anlæg og ændringer til finansiering godkendes løbende af Kommunalbestyrelsen i løbet af året.

Regnskabsmæssig udvikling

Tønder Kommune har i de seneste år kunnet aflægge solide regnskaber med en økonomi i god balance – og i regnskabet for 2016 videreføres denne tendens.

Kommunen fastholder et højt anlægsniveau, der kan finansieres af overskuddet på driften ligesom der også i 2016 er sket en styrkelse af kassebeholdningen.

På driftssiden har kommunerne gennem flere år – og også i 2016 - været underlagt en statslig sanktionsmulighed, såfremt kommunerne samlet set ikke holdt sig inden for rammerne af det oprindelige budget på serviceudgifterne.

Tønder Kommune har allerede i budgetfasen ageret loyalt over for denne aftale – og regnskabet viser, at Tønder Kommune bidrager positivt til aftaleopfyldelsen, idet der på servicerammen er et mindreforbrug på 60,3 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget.

Dette er udtryk for, at der på stort set alle serviceområder har været udvist tilbageholdenhed i forbruget.

Udgifter uden for servicerammen og udgifter til overførselsindkomster udviser beskedne mindreforbrug på henholdsvis 4,1 og 4,4 mio. kr. i forhold til det oprindelige budget, hvilket dog vendes til et merforbrug på 2,1 og 0,5 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, blandt andet fordi områderne bidrager til finansiering af årets midtvejsregulering ligesom udviklingen på den aktivitetsbestemte medfinansiering er vanskeligt styrbar, da kommunens udgifter afhænger af aktivitetsniveauet på hospitalerne.

Samlet er der et overskud på den ordinære drift på 135,2 mio. kr., hvilket er 60,9 mio. kr. mere end oprindeligt budget.

Dette resultat skal dog også ses i lyset af, at kommunen i 2016 har haft nogle indtægter af ikke tilbagevendende karakter.

I forbindelse med udlicitering af opgaverne på materielgården har kommunen solgt sit materiel til den nye leverandør og opnået et nettoprovenu på 9,5 mio. kr.

Under renterne er der som gevinst registreret 4,3 mio. kr. som er den rabat kommunen opnåede ved at foretage en førtidig indfrielse af lån vedrørende Hjemsted Oldtidspark til Arbejdsmarkedets Feriefond. Renterne indeholder også tilbagebetaling af kommunens ejerandel på 1,3 mio. kr. i forbindelse med opløsningen af Sydjysk Af-faldsvarme

På anlægssiden har kommunen også i 2016 haft en stor anlægsaktivitet med udgifter på 93,4 mio. kr., men dog ikke på niveau med det oprindelige budget eller sidste år. Det er særligt bygningen af Skærbæk Skole, der ikke er så fremskreden, som antaget i budgettet.

Når der ses på regnskabsudviklingen på finansierings- og balancemæssige forskydninger, så slår det gode resultat også igen på disse områder. Årets samlede overskud på 42,4 mio. kr. er en del af forklaringen til en forhøjet kassebeholdning og en styrket egenkapital. Derudover medfører en nedjustering af kommunens hensatte forpligtelser til tjenestemandspensioner på baggrund af fornyet aktuarmæssig beregning i 2016 også til den positive udvikling i egenkapitalen.

Regnskabsoversigt (mio. kr.)	Oprindelig B 2016 (1)	Regnskab 2016 (2)	Afvigelse 2016 (3 = 2-1)	Tillægs- bevillinger 2016
Indtægter				
Personskatter	-1.368,2	-1.368,1	0,1	0,1
Selskabsskatter m.v.	-25,7	-25,7	0,0	0,0
Grundskyld	-99,6	-99,9	-0,3	0,0
Generelle tilskud m.v.	-958,0	-941,9	16,0	16,3
Refusion af købsmoms	0,0	0,6	0,6	0,0
Indtægter i alt	-2.451,5	-2.435,2	16,3	16,4
Driftsudgifter				
Serviceudgifter	1.682,1	1.621,8	-60,3	31,0
Uden for servicerammen	130,3	126,3	-4,1	-6,2
Overførselsudgifter	557,7	553,4	-4,4	-4,9
Driftsudgifter i alt	2.370,2	2.301,4	-68,8	19,9
Renter	7,0	-1,5	-8,5	-0,5
RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	-74,3	-135,3	-61,0	35,8
Anlægsudgifter				
Anlægsudgifter (ex. Jordforsyning)	111,5	94,0	-17,6	32,4
Anlægsudgifter - Jordforsyning	-4,8	-0,6	4,2	-7,5
Anlægsudgifter i alt	106,7	93,4	-13,3	24,9
RESULTAT SKATTEFINANSIERET I ALT	32,4	-41,9	-74,3	60,7
Forsyningsvirksomheder (brugerfinansieret)				
Affaldshåndtering	4,7	-0,6	-5,2	-5,2
Forsyningsvirksomheder i alt	4,7	-0,6	-5,2	-5,2
RESULTAT I ALT	37,1	-42,4	-79,5	55,5

(+ = mindreindtægter eller merforbrug og - = merindtægter eller mindreforbrug)

Forskellen mellem det oprindelige budget og regnskabet 2016 er udtryk for ændringer i aktivitetsniveauet i Tønder Kommune.

Tillægsbevillinger er Kommunalbestyrelsens godkendelse af ændret aktivitetsniveau i forhold til det oprindelige budget.

Tabellen viser i kolonne 2 regnskabet for Tønder Kommune

- * Indtægter i alt på 2.435,2 mio. kr.
- * Driftsudgifter i alt på 2.301,4 mio. kr.
- * Overskud på ordinær drift 135,3 mio. kr.
- * Anlægsudgifter på 93,4 mio. kr.

Indenrigsministeriet har indskærpet, at kommunens regnskab skal indeholde oplysning

om resultatet og mellemværendet på forsyningsområdet affald – også selv om området er lagt ud i et særskilt selskab.

Derfor er resultatet indarbejdet i regnskabsoversigten og mellemværendet indarbejdet i balancen, men forholdet har mere teknisk end reel karakter, da området fortsat varetages af Tønder Affald A/S.

Tillægsbevillinger

Kommunalbestyrelsen vedtog i 2010 en økonomisk politik med henblik på at sikre en styrket økonomisk frihed.

Et væsentligt element i denne politik er, at der ikke gives tillægsbevillinger til driften finansieret via kassebeholdningen.

Årets tillægsbevillinger fordeler sig således:

Note	Tillægsbevillinger (mio. kr.)	Driftsindtægter	Driftsudgifter og renter	Anlæg	Likvider og finansforsk.
*	Overførsler fra 2015 til 2016	0,0	56,9	54,9	-111,7
*	Pulje til overførsler	0,0	-10,5	0,0	10,5
*	Forlods overførte anlæg	0,0	0,0	-33,0	33,0
**	Halvårsregnskab	16,4	-32,4	0,9	15,2
***	3. kvartalsregnskab	0,0	-0,3	0,0	0,3
****	Andre	0,0	0,5	2,2	-2,7
	I alt	16,4	14,2	24,9	-55,5
	Netto bevillingspåvirkning til driftsindtægter, -udgifter og renter		30,6		

(+ = udgiftsbevilling/likvidforøgelse og - = indtægtsbevilling/likvidforbrug)

*) Overførsler fra 2015 til 2016 har en direkte påvirkning af kassebeholdningen, men er reelt finansieret af mer- og mindreforbrug i det foregående år. I det oprindelige budget for 2016 var der afsat en pulje på 10,5 mio. kr. til delvis imødegåelse af overførsler på driften ligesom der allerede ved årets begyndelse blev lavet en forventet overførsel på anlæg på 33 mio. kr.

**) Ved halvårsregnskabet udgør de væsentligste bevillingsændringer efter- og midtvejsregulering af tilskud med tilbagebetaling til staten på 16,4 mio. kr. Dette bliver primært finansieret ved bevillingsnedsættelser på områder under udgifter til overførselsindkomster. Herudover søges nettoprovenuet fra salg af entreprenørafdelingens materiel i forbindelse med udlicitering tilført kassebeholdningen. Samlet tilføres kassebeholdningen 10 mio. kr. ved halvårsregnskabet. Af mere teknisk karakter foretages budgetregulering på forsyningsområdet med modsatrettet effekt på finansforskydninger på 5,2 mio. kr.

***) Ved 3. kvartalsregnskab tilføres kassebeholdningen 0,3 mio. kr. i forbindelse med regulering af huslejekontrakt på Digegrevens hus.

****) Under andre bevillinger mindskes kassebeholdningen med 2,7 mio. kr. og det vedrører primært anlægsbevillinger, som er givet i løbet af året.

Bevillinger til driften kan opdeles således:

Tillægsbevillinger - drift (mio. kr.)	Over- førsler	Øvrige tillægs- bevillinger *	I alt
Indtægter	0,0	16,4	16,4
Serviceudgifter	49,3	-7,7	41,6
Udgifter udenfor serviceramme	0,0	-6,2	-6,2
Overførselsudgifter	7,6	-12,6	-5,0
Pulje til overførsler	-10,5	0,0	-10,5
Renter	0,0	-0,5	-0,5
I alt ekskl. forsyning	46,4	-10,6	35,8
Forsyningsvirksomhed	0,0	-5,2	-5,2
I alt inkl. forsyning	46,4	-15,8	30,6

*) Ved denne opdeling er det reelt de øvrige tillægsbevillinger, som skal holdes op mod den økonomiske politik. I 2016 udviser nettoeffekten af disse 10,6 mio. kr., som er tilført kassebeholdningen.

På indtægtssiden returneres 16,4 mio. kr. til staten i forbindelse med midtvejsreguleringer. Dette finansieres primært ved mindrebevillinger fra pulje og forsikrede ledige under overførselsudgifter. Under serviceudgifterne indgår blandt andet tillægsbevilling til provenuet på 9,5 mio. kr. fra salg af materiel på entreprenørgården i forbindelse med udlicitering af opgaven.

Tillægsbevilling på forsyningsområdet (5,2 mio. kr.) tilføres øvrige finansforskydninger.

Årets resultat

Årets resultat (mio. kr.)	Korr. Budget	Regnskab	Afvigelse	Overført til 2017 mm.
Indtægter	-2.435,1	-2.435,2	0,1	0,0
Serviceudgifter	1.713,1	1.621,8	91,3	65,0
Udgifter udenfor servicerramme	124,2	126,3	-2,1	-0,6
Overførselsudgifter	552,9	553,4	-0,5	-0,5
Renter	6,5	-1,5	8,0	0,0
Ordinær drift i alt	-38,5	-135,3	96,8	63,9
Anlægsudgifter ekskl. Jordforsyning	144,0	94,0	50,0	83,0
Anlægsudgifter jordforsyning	-12,4	-0,6	-11,8	-2,1
Anlæg i alt	131,6	93,4	38,2	80,9
Resultat skattefinansieret i alt	93,1	-41,9	135,0	144,8
Forsyningsvirksomhed	-0,6	-0,6	0,0	0,0
Resultat i alt	92,5	-42,4	135,0	144,8

Resultatet af den ordinære drift viser et overskud på 135,3 mio. kr., hvilket er 61 mio. kr. mere end forventet i det oprindelige budget. Da der i løbet af året er tillægsbevilget 35,8 mio. kr., bliver afvigelsen i forhold til det korrigerede budget på 96,8 mio. kr.

Væsentligste årsag findes på serviceudgifterne med et mindreforbrug på 91,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, ligesom også ekstraordinære indtægter på renter bidrager med 8 mio. kr.

På anlægsområdet er forbruget ca. 13,3 mio. kr. mindre end oprindeligt budgetteret, men med tillægsbevilling på 24,9 mio. kr. ender anlæg med et mindreforbrug på 38,2 mio. kr.

Det samlede mindreforbrug i forhold til det korrigerede budget udgør 135 mio. kr. og heraf overføres til efterfølgende år:

- Drift 63,9 mio. kr., hvoraf 0,9 mio. kr. overføres til anlæg
- Den samlede overførsel på anlægsudgifterne er opgjort til 80,9 mio. kr., som fordeles på:

Mio. kr.

Forventet mindreforbrug, som forlods er overført til 2017 33,0

Det resterende mindreforbrug i forhold til korrigeret budget udgør 38,2 mio. kr. og heraf søges overført til 2016 47,9

Samlet overførsel på anlægsudgifter 80,9

Praksis fra tidligere år hvor der forlods overføres 33 mio. kr. til efterfølgende år ønskes ikke videreført, idet der i stedet foretages en nærmere analyse af anlægsbudgetterne i forbindelse med den kommende budgetlægning for at præcisere de afsatte rådighedsbeløb i overslagsårene.

- På anlæg vedrørende jordforsyningen har salgsindtægter været mindre end det forventede niveau ligesom der også købt grunde og bygninger i året. 2,1 mio. kr. af mindreindtægten overføres til næste år og resten – 9,7 mio. kr. søges finansieret af kassebeholdningen.

Finansieringsoversigt (mio. kr.)	Oprindeligt budget 2016	Regnskab 2016	Budget vs. Regnskab
Likvide beholdninger primo:		96,4	
Tilgang af likvide aktiver	11,7	102,8	91,1
+/- Årets resultat	-37,1	42,4	79,5
+/- Låneoptagelse	33,2	50,0	16,8
+/- Øvrige finansforskydninger	15,6	10,4	-5,2
Afgang af likvide aktiver	-23,0	-53,3	-30,3
+/- Afdrag på lån	-23,0	-54,9	-31,9
+/- Kursregulering likvide aktiver	0,0	1,6	1,6
Ændring af likvide aktiver	-11,2	49,5	60,8
Likvide beholdninger ultimo:		146,0	

(+ = forøgelse af likvide aktiver og - = formindskelse af likvide aktiver)

De likvide beholdninger er i 2016 forøget med 49,5 mio.kr., hvilket er 60,8 mio. kr. mere end forventet i det oprindelige budget.

Årets resultat er et væsentligt element i den udvikling, idet der oprindeligt var forventet et ressourcestræk på 37,1 mio. kr., men i stedet realiseres et positivt resultat på 42,4 mio. kr. – det vil sige en positiv nettoeffekt på kassebeholdningen på 79,5 mio. kr.

Modsatrettet er udviklingen fra oprindeligt budget til realiseret på øvrige finansforskydninger med en negativ effekt på kassebeholdningen på 5,2 mio. kr. Det skal ses i sammenhæng med, at budgetteringen på finansforskydninger – i lighed med tidligere år – primært er af teknisk karakter. De 2 væsentligste budgetposter udgøres således af modpost til forventet resultat på forsyningsvirksomhederne (som er udskilt i særskilte selskaber) og modpost til central pulje til delvis imødegåelse af overførsler fra sidste år.

Finansforskydningerne er dog også påvirket af stigning og fald i kommunens kortfristede tilgodehavender og gældsforpligtelser, som det er yderst vanskeligt at opstille forventninger til i forbindelse med budgetlægningen og derfor ikke budgetlægges med.

Nettoeffekten af kommunens lånoptagelse (50 mio. kr.) og afdrag på lån (54,9 mio. kr.) medfører en nedbringelse af de likvide beholdninger på 4,9 mio. kr. Som det ses afviger såvel låntagning (16,8 mio. kr.) som afdrag (31,9 mio. kr.) væsentligt fra det oprindelige budget. Det skyldes politisk beslutning om, at gøre fuld brug af den opgjorte låneramme for 2015 og på afdragssiden er den væsentligste årsag en førtidig indfrielse af lån til Arbejdsmarkedets Feriefond vedrørende Hjemsted Oldtidspark med 31,7 mio. kr.

Balance (mio.kr.)	Ultimo 2015	Ultimo 2016	Bevægelser
AKTIVER			
<i>Materielle anlægsaktiver</i>	983	954	-29
<i>Finansielle anlægsaktiver</i>	703	718	15
Anlægsaktiver - materielle og finansielle - i alt	1.686	1.672	-14
Omsætningsaktiver	186	187	1
Likvide beholdninger	96	146	50
AKTIVER I ALT	1.968	2.005	37
PASSIVER			
Egenkapital	-859	-933	-74
Hensatte forpligtelser	-402	-354	49
Langfristede gældsforpligtelser	-486	-481	5
Kortfristede gældsforpligtelser	-221	-238	-17
PASSIVER I ALT	-1.968	-2.005	-37

Egenkapitalen er reelt udtryk for forskellen mellem kommunens aktiver og forpligtelser. I 2016 er egenkapitalen blevet 74 mio. kr. større. Stigningen er væsentligst drevet af et fald i de hensatte forpligtelser i forbindelse med ny beregning af tjenestemandspensionsforpligtelsen ligesom årets overskud på driften også medvirker til en øget egenkapital.

Årets overskud på godt 42 mio. kr. er også en væsentlig faktor i forhold til udviklingen på de likvide beholdninger, som er steget med 50 mio. kr.

På trods af et fortsat højt niveau for anlægsudgifterne ses der i år et fald på 29 mio. kr. i den bogførte værdi af kommunens materielle anlægsaktiver. Årsagen ligger hovedsagligt i 3 atypiske forhold, som ikke kan forventes at være af tilbagevendende karakter. Ved etableringen af Brand & Redning Sønderjylland har kommunen indskudt sine beredskabsaktiver i selskabet, men opnår modsatrettet en ejerandel, hvilket er årsagen til stigningen i de finansielle anlægsaktiver. Ved udliciteringen af opgaverne på entreprenørgården har kommunen solgt størstedelen af sit materiel til den nye leverandør, hvilket har givet en

ekstraordinær indtægt i driften. Sluttelig er der lavet en primosaldokorrektion på aktiverne, som primært kan tilskrives at der tidligere år fejlagtigt ikke er foretaget fornøden afgangsførelse i takt med at grunde og bygninger bestemt til videresalg er blevet afhændet. Bortset fra disse forhold er der i 2016 stort set balance mellem tilgangen af aktiver og årets afskrivninger, som udtryk for, at kommunen fortsat fastholder værdien af sit produktionsapparat.

De hensatte forpligtelser reguleres med knap 49 mio. kr. i nedadgående retning og det vedrører primært regulering på forpligtelser til tjenestemandspension. Kommunen har i 2016 fået udarbejdet en ny aktuarmæssig beregning af forpligtelsen og reguleret i forhold til denne.

Omsætningsaktiver og kortfristet gæld er principielt udtryk for en kortvarig præsentation i balancen indtil den endelige påvirkning af de likvide beholdninger i form af betalinger (eks. tilgodehavender eller kreditorer) eller driften (eks. mellemregning eller mellemregning mellem årene) falder på plads.

I 2016 er nettoeffekten på balancen af disse poster på ca. 16 mio. kr. og det vurderes ikke at være usædvanligt med udsving i denne størrelsesorden, når man tager omfanget af kommunens betalingsflow i betragtning.

Hoved- og nøgletal

Oversigt over væsentlige økonomiske nøgletal (1.000 kr.)	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Regnskab 2014	Regnskab 2015	Regnskab 2016
Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)					
Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-40.779	-95.948	-139.092	-138.931	-135.262
Resultat af det skattefinansierede område	26.411	11.217	-33.981	-12.814	-41.860
Resultat af forsyningsvirksomheder, drift	1.568	6.358	4.550	-417	-588
Balance, aktiver					
Anlægsaktiver i alt	1.533.953	1.575.334	1.607.524	1.686.074	1.672.199
Omsætningsaktiver i alt	72.947	181.430	169.778	185.626	186.959
Likvide beholdninger	111.721	72.799	88.341	96.406	145.951
Balance, passiver					
Egenkapital	-668.329	-694.077	-781.252	-859.426	-933.020
Hensatte forpligtigelser	-447.998	-436.099	-419.212	-402.260	-353.520
Langfristet gæld	-443.184	-472.352	-479.836	-485.516	-480.620
- heraf ældreboliger	-214.764	-209.490	-202.440	-197.723	-190.373
Kortfristet gæld	-159.110	-227.035	-185.343	-221.006	-237.949
Gennemsnitlig likviditet (Kassekreditreglen)	222.253	176.806	189.924	244.767	265.349
Likvide aktiver pr. indbygger (hele kr.)	2.859	1.882	2.306	2.536	3.851
Langfristet gæld pr. indbygger (hele kr.)	-11.340	-12.210	-12.523	-12.773	-12.680
Langfristet gæld ekskl. ældreboliger pr. indbygger	-5.844	-6.795	-7.240	-7.571	-7.657
Skatteudskrivning (Kilde ØIM's nøgletal)					
Udskrivningsgrundlag pr. indbygger (statsgaranteret)	130.616	134.546	138.475	138.897	142.772
Udskrivningsprocent kommuneskat	25,3	25,3	25,3	25,3	25,3
Grundskyldspromille	21,24	21,24	21,24	21,24	21,24
Indbyggertal 1. januar (Kilde ØIM's nøgletal)	39.083	38.686	38.316	38.010	37.904

Regnskabsopgørelse

Note	Regnskabsopgørelse (1.000 kr.)	Regnskab 2015	Vedtaget budget 2016	Regnskab 2016
1	Indtægter			
	Skatter	-1.461.747	-1.493.565	-1.493.814
	Tilskud og udligning	-936.520	-957.956	-941.384
	Indtægter i alt	-2.398.267	-2.451.521	-2.435.198
	Driftsudgifter (excl. forsyningsvirksomhed)			
2	Økonomiudvalg	369.266	404.229	349.001
	Erhverv	10.599	12.218	6.364
	Beredskab	10.089	7.250	7.485
	Administration	283.258	275.171	257.096
	Central Rengøring	9.100	21.834	20.478
	Borgerservice - overførselsudgifter	29.283	29.297	29.490
	Centrale puljer	-5.828	24.815	-3.838
	Centrale puljer - overførselsindkomster	0	-1.524	0
	Befordring	32.765	35.168	31.927
3	Teknik- og Miljøudvalg	101.054	111.638	90.769
	Vej, park og kommunale bygninger	88.673	100.103	89.751
	Miljø og natur	14.253	13.891	13.050
	Jordforsyning	-2.072	-2.356	-2.822
	Entreprenørafdelingen	200	0	-9.211
4	Socialudvalg	337.263	352.639	348.603
	Voksen/Social	164.006	172.097	174.707
	Førtidspensioner m.v., overførselsudg.	180.257	186.658	181.042
	Voksen/Social, udenfor servicerammen	-7.000	-6.116	-7.147
5	Sundhedsudvalg	484.226	488.529	494.753
	Sundhed	26.010	26.449	28.099
	Pleje og omsorg	320.528	321.455	327.294
	Aktivitetsbestemt medfinansiering	145.587	147.874	145.476
	Pleje og omsorg, udenfor servicerammen	-7.898	-7.250	-6.115
6	Kultur- og Fritidsudvalg	50.970	50.970	55.602
	Kultur	25.782	25.452	25.458
	Fritid og idræt	23.431	23.923	28.060
	Landdistrikter	1.757	1.596	2.084
7	Arbejdsmarkedsudvalg	296.233	346.330	351.879
	Kontante ydelser, overførselsudg.	205.389	232.739	247.684
	Arbejdsmarkedsforanstaltning	10.196	8.598	14.271
	Driftsudgifter til aktivering, ovf.udg.	17.113	23.021	31.098
	Forsikrede ledige	63.535	81.972	58.827

Note	Regnskabsopgørelse (1.000 kr.)	Regnskab 2015	Vedtaget budget 2016	Regnskab 2016
8	Børn- og Skoleudvalg	613.889	615.893	610.812
	Uddannelse	331.329	331.792	345.878
	Dagtilbud	137.647	140.161	140.107
	Forebyggelse og anbringelse	144.327	142.526	125.578
	Uddannelse, overførselsudgifter	362	927	343
	Forebyggelse og anbringelse, ovf.udg.	4.513	4.658	4.866
	Forebyg. og anbring., udenfor serviceram	-4.289	-4.171	-5.960
	Driftsudgifter før finansiering	2.252.902	2.370.228	2.301.420
	Renter m.v.	6.434	6.996	-1.484
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	-138.931	-74.297	-135.262
	Anlægsudgifter (excl. forsyningsvirksomhed)			
	Økonomiudvalg	57.531	8.440	16.187
	Teknik- og Miljøudvalg	31.757	52.034	51.217
	Socialudvalg	1.955	2.934	724
	Sundhedsudvalg	15.634	14.714	8.511
	Kultur- og Fritidsudvalg	8.916	12.102	10.421
	Arbejdsmarkedsudvalg	0	590	364
	Børn- og Skoleudvalg	4.178	20.716	6.547
	Anlægsudgifter i alt	119.972	111.530	93.971
	Jordforsyning (Netto køb og salg af jord)	6.145	-4.803	-569
	Ekstraordinære poster	0	0	0
	RESULTAT SKATTEFINANSIERET I ALT	-12.814	32.430	-41.860
	Forsyningsvirksomheder (brugerfinansieret)			
	Affaldshåndtering	-417	4.658	-588
	Forsyningsvirksomheder i alt	-417	4.658	-588
	RESULTAT I ALT	-13.231	37.088	-42.448
9	Afsluttede anlægsarbejder			
10	Personaleoversigt			
11	Overførte bevillinger og rådighedsbeløb			

(+ = udgifter/underskud og - = indtægter/overskud)

Balance

Note	Balance (1.000 kr.)	Ultimo 2015	Ultimo 2016
AKTIVER			
12	Materielle anlægsaktiver	983.075	953.793
	Grunde og bygninger	769.096	775.513
	Tekniske anlæg, maskiner m.v.	31.596	8.882
	Inventar	16.013	17.738
	Anlæg under udførelse	166.370	151.660
	Finansielle anlægsaktiver	702.999	718.406
13	Aktier og andelsbeviser m.v.	652.852	674.980
14	Langfristede tilgodehavender	15.936	9.804
15	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomh	34.210	33.623
	Omsætningsaktiver	282.135	332.910
	Varebeholdninger	200	382
	Fysiske anlæg til salg	58.526	43.064
	Tilgodehavender	120.835	137.480
	Værdipapirer	6.169	6.032
	Likvide beholdninger	96.406	145.951
AKTIVER I ALT		1.968.209	2.005.109
PASSIVER			
16	Egenkapital	-859.426	-933.020
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	-9.293	-6.196
	Modpost for skattefinansierede aktiver	-1.032.174	-990.527
	Reserve for opskrivninger	-334	-516
	Balancekonto	182.374	64.220
	Hensatte forpligtelser	-402.260	-353.520
17	Langfristede gældsforpligtelser	-485.516	-480.620
	Nettogæld vedr. fonde, legater, deposita mv.	-7.461	-15.261
	Kortfristede gældsforpligtelser	-213.545	-222.688
PASSIVER I ALT		-1.968.209	-2.005.109
18	Kautions- og garantiforpligtigelse	-610.900	-657.745
19	Swapaftaler	-68.971	-63.853

(+ = aktiver og - = passiver)

Noter til driftsregnskab og balance

Note 1

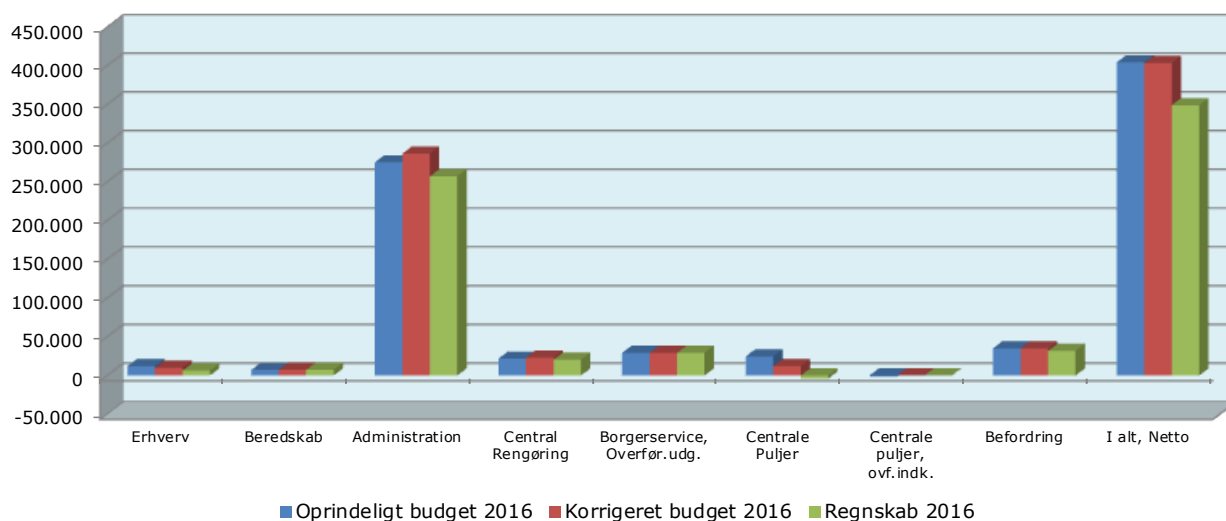
Skatter, tilskud og udligning (1.000 kr.)	Budget 2016	Korr. Budget 2016	Regnskab 2016
Skatter			
Kommunal indkomstskat	-1.369.138	-1.369.138	-1.369.138
Afregning vedrørende Det skrå skatteloft	908	996	996
Selskabsskat	-25.749	-25.749	-25.749
Anden skat på lignet visse indkomster	0	0	-971
Kommunens andel af skat af dødsboer	-925	-925	-925
Grundskyld	-97.906	-97.439	-97.339
Grundskyld udgifter hovedart 6	0	0	543
Kompensation i 2016 for ændr. af grundskyld	0	-467	-467
Anden skat på fast ejendom	-755	-755	-801
Efterbetaling	0	0	36
Samlede skatter i alt	-1.493.565	-1.493.477	-1.493.814
Udligning og generelle tilskud			
Kommunal udligning	-762.564	-762.564	-762.564
Statstilskud til kommuner	-30.626	-26.318	-26.616
Udligning af selskabsskat	-8.424	-8.424	-8.424
Betinget balancetilskud	-19.860	-19.860	-19.860
Udligning vedrørende udlændinge	15.600	15.600	15.600
Kommunalt udviklingsbidrag	4.854	4.854	4.860
Tilskud særligt vanskeligt stillede komm	-6.000	-6.000	-6.000
Beskæftigelsestilskud	-81.972	-67.548	-67.548
Efterregulering Beskæftigelsestilskud	0	-2.004	-2.004
Tilskud til generelt løft af ældreplejen	-5.820	-5.820	-5.820
Tilskud styrket kvalitet i ældreplejen	-7.800	-7.800	-7.800
Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud	-3.156	-3.156	-3.156
Tilskud til omstilling af folkeskolen	-15.504	-15.504	-15.504
Tilskud til styrkelse af kommunernes likviditet	-36.684	-36.684	-36.684
Tilskud til styrkelse af akutfunktioner	0	-420	-420
Udligning og generelle tilskud i alt	-957.956	-941.648	-941.940
Refusion af købsmoms			
Refusion af købsmoms	-101.000	-101.000	-114.332
Udgifter til købsmoms	101.000	101.000	114.332
Tilbagebet. refus. købsmoms (huslejeindtægt)	0	0	556
Momsrefusionsordning i alt	0	0	556
Skatter, tilskud og udligning i alt	-2.451.521	-2.435.125	-2.435.198

Note 2

Økonomiudvalget

Drift i 1.000 kr.	Oprindeligt budget 2016	Korrigeret budget 2016	Regnskab 2016	Afvigelse til oprindeligt budget *)	Afvigelse til korr. Budget *)
Erhverv	12.218	10.010	6.364	5.854	3.647
Beredskab	7.250	7.490	7.485	-235	5
Administration	275.171	286.403	257.115	18.056	29.288
Central Rengøring	21.834	23.227	20.478	1.357	2.749
Borgerservice, Overfør.udg.	29.297	29.297	29.490	-193	-193
Centrale Puljer	24.815	12.014	-3.838	28.653	15.852
Centrale puljer, ovf.indk.	-1.524	0	0	-1.524	0
Befordring	35.168	34.918	31.927	3.241	2.991
I alt, Netto	404.229	403.360	349.020	55.210	54.340

*) + = mindreforbrug og - = merforbrug

10. Generelt

Økonomiudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområder i driften med et samlet nettobudget på 403,4 mio. kr. Det samlede regnskabsresultat viser et mindre forbrug på 54,3 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, svarende til en forbrugsprocent på 86,5 %.

Der er overført 29,9 mio. kr. fra 2015 til økonomiudvalgets driftsområder, men modsatrettet er den centrale pulje til delvis imødegåelse af overførsler på 10,5 mio. kr. tilført kassebeholdningen. Herudover er der i løbet af året tillægsbevilget 20,3 mio. kr. der formindsker økonomiudvalgets nettobudget. Væsentligste årsager findes i udmøntningen af den centrale barselsudligningspulje med 12,4 mio. kr. samt at der i forbindelse med halvårsregnskabet overføres 5,5 mio. kr. fra pulje til indkomstførelser til finansiering af efter- og midtvejsregulering til staten og så flyttes budget for Lakolk Camping til økonomiudvalgets område med en forventet indtægt på 5,3 mio. kr.

Samlet for 2016 overføres 37,4 mio. kr. fordelt på 37,6 mio. kr. til serviceudgifter og -0,2 mio. kr. til indkomstoverførsler.

11. Erhverv

Tønder Erhvervsråd er fortsat en væsentlig samarbejdspartner i udmøntningen af kommunens erhvervsstrategi og fungerer som et væsentligt bindeled til erhvervslivet.

Kommunen og Erhvervsrådet arbejder ud fra en fælles strategi, som baseres på en vision om, at *Tønder Kommune er en kommune med vækst og udvikling, hvilket ses på en stigning i antallet af arbejdspladser og øget bosætning.*

På baggrund heraf er der formuleret 5 primære indsatsområder, hvor Erhvervsrådet vil tage en styrende rolle – og 5 områder, hvor Erhvervsrådet vil være en aktiv medspiller.

I 2015 blev der søsat et nyt projekt i form af House of Exporters. Her søges Tønders

sikre forankring i grænselandet udnyttet, som et naturligt udgangspunkt for virksomheder, der ønsker at etablere eller udvide en øget samhandel mellem Skandinavien og det øvrige Europa. I House of Exporters kan virksomhederne opnå hjælp og vejledning i forhold til de udfordringer, der kan opstå, når man søger at etablere sig i et nyt marked og netværke med virksomheder i samme situation. Der er bevilget en forlængelse af projektet, så dette nu løber til udgangen af 2017.

I kommunalt regi videreføres en række medlemskaber og samarbejder i forskellige fora på det tværkommunale og regionale plan - Vækstforum, SVUF, URS, Væksthus Syddanmark mv.

Regnskabsresultatet

Erhvervs- og turismeområdet udviser i 2016 et mindreforbrug i forhold til korrigeret budget på 3,6 mio. kr. Dette kan væsentligst tilskrives uforbrugte midler vedrørende totalkoncept, erhvervsråd, eksporthus, potentialeplan Rømø og Klosterforum.

Til brug for allerede igangsatte eller nye initiativer søges 3,5 mio. kr. overført til følgende år.

12. Beredskab

I aftalen mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi for 2015 var der enighed om en reform af beredskabsområdet, så de kommunale beredskaber samles i større enheder, der også kan varetage mere specialiserede opgaver overgivet fra staten – og med henblik på effektivisering.

Den 1. januar 2016 gik Brand & Redning Sønderjylland i drift og har dermed samlet de kommunale beredskaber i Aabenraa, Haderslev og Tønder i én fælles beredskabsenhed.

Brand og redning Sønderjylland er etableret, som et §60 samarbejde, hvor deltagerkommunerne har overgivet opgaverne med at forebygge, planlægge og afhjælpe ulykker og katastrofer på liv, ejendom og miljø jf. Beredskabsloven til samarbejdet og den fælles beredskabskommission. Herudover har samarbejdet ansvaret for driften af kommunens servicevagt.

Kommunen betaler et årligt drifts- og anlægsbidrag til samarbejdet ud fra et, af beredskabskommissionen, godkendt budget.

Regnskabsresultatet

Årets forbrug på beredskabet udgør 7,5 mio. kr., hvilket svarer til det afsatte budget.

13. Administration og Borgerservice, overførselsudgifter

Borgerservice og Intern service

2016 i Borgerservice har været præget af sammenflytningen på Rådhuset og derfor også en nytænkning i både indretning men også arbejdsgange i forhold til resten af huset.

Der har været en række afledte udgifter i forhold til udskiftning af inventar m.m.

I ydelsesafdelingen har der specielt i sidste kvartal været en stigning i ansøgninger til enkeltydelser som en direkte følge af kontanthjælpsreformen, 225-timers reglen og den nye integrationsydelse.

Ydelsesmedarbejderne er under pres for at nå ansøgningerne indenfor vores sagsbehandlingstid og det indebærer naturligvis også en større udgift til enkeltydelserne ligesom kontanthjælpsreformen har bevirket en mindreudgift til ydelser.

Administration

2016 har været et læringsår for den administrative organisation, hvor det "nye" rådhus skulle tages i brug.

Der har været ting i tilbygningen, som skulle have tid til at blive kørt ind. Brugerne af rådhuset har skullet vænne sig til at færdes og arbejde i nye omgivelser og lære de nye faciliteter at kende.

I efteråret 2016 blev der lavet mindre organisatoriske tilpasninger af de administrative funktioner. Formålet har blandt andet været at understøtte "koncern-tanken" i kommunen, hvor der samarbejdes i koncernen – også på tværs af fagområder.

Fra starten af projektet "samling af administrationen" har nogle af de bærende argumenter været, at dette kunne understøtte de tværfaglige samarbejder og at der blandt andet på grund af dette kunne hø-

stes nogle rationaler på det administrative område.

Regnskabet for 2016 indikerer, at der omkring rationale "har været noget om snakken". Nettoudgifterne til politikområde Administration er 26 mio. kr. lavere i 2016 end i 2015 og personaleoversigten viser et fald på ca. 10 fuldtidsstillinger, når der ses bort fra en ren teknisk flytning af asylområdet ud af politikområde Administration.

Det er endnu for tidligt at spørge om de fremtidige gevinster ved samlingen af administrationen, da dette først er sket i starten af 2016, men det første regnskabsår viser tegn på, at der er synergier at hente ved samlingen.

Puljer

I budgettet under administration indgår blandt andet kommunens barselsudligningspulje og selvforsikringsområder.

Barselsudligningspuljen er skabt ved en fælles reduktion af alle lønbudgetter og fordeles løbende til de enheder, som har ansatte på barsel. Formålet er at give budgetmæssig kompensation af forskellen mellem barselsdagpenge og den faktiske lønudgift.

I 2016 er der foretaget ændring i beregningsprincip- og tidspunkt for barselsudligningsordningen, således at feriepengeforpligtelse indgår i udligningen og at denne udmøntes løbende under barslen mod tidligere efter barslens ophør. Det øgede beregningsgrundlag til feriepenge medfører en varig merudgift i forhold til den afsatte pulje, hvorimod fremrykning af beregningstidspunktet kun giver ekstra belastning af puljen i forbindelse med overgangen i 2016. Samlet er der udmøntet 6,3 mio. kr. mere i 2016 end der var afsat i budgettet. Barselsudligningsordningen skal på sigt hvile i sig selv og det skal derfor afdækkes, om det ændrede beregningsprincip medfører at ordningen skal tilføres yderligere finansiering.

Fra 2010 har kommunen været selvforsikrende på arbejdsskadeområdet. Der er derfor afsat budgetbeløb under politikområde administration, som skal dække kommunens samlede udgifter til arbejdsskader, som ikke længere er afdækket af et forsikringsselskab.

Ved etablering af ordningen blev alle decentrale budgetter til arbejdsskadeforsikring samlet under selvforsikringsordningen. Der er efterfølgende foretaget nedjusteringer af selvforsikringsbudgettet.

Området er kendetegnet ved lange afklaringsperioder og sagsbehandling på de sager, som kan have den væsentligste økonomiske betydning for kommunen. Det er vanskeligt opstille forventninger til udgiftsniveauet på området, da enkeltstående store erstatningssager kan rykke på udgiftsbilletedet i det enkelte regnskabsår uden at kommunen kan forudsige hvornår skaderne opstår og afgørelsen bliver truffet.

Indtil videre har det dog vist sig, at udgifterne til erstatninger i selvforsikringsordningen ligger noget under betalingen af de tidligere forsikringspræmier.

Regnskabsresultatet

Samlet ender politikområdet administration med et mindreforbrug i forhold til det korrigerede budget på 29,3 mio. kr.

Afvigelsen dækker over både mer- og mindreforbrug på de forskellige områder, men primære årsager kan henføres til:

- * Den almindelige drift af de administrative enheder har et samlet mindreforbrug på 11,2 mio. kr., hvoraf væsentligste bidragsydere er økonomi og løn med 3,8 mio. kr., IT med 1,5 mio. kr., børn og skole økonomi og løn med 1,2 mio. kr. og miljø og natur med 1,3 mio. kr.
- * Udgifter til områder, som er fælles for hele kommunen udviser et mindreforbrug på 18 mio. kr., hvor de væsentligste bidrag kommer fra forsikring 3,2 mio. kr., driftssikring af boligbyggeri med 1,2 mio. kr., digitalisering 2,2 mio. kr., driftsoperatørpulje med 18,3 mio. kr. og tjenestemandspensioner med 1,7 mio. kr., som skyldes ekstraordinære reguleringer i 2016, da udgiften til pensionerne de seneste år ellers har været stigende. Modsatrettet er der merforbrug på administrationsbygninger 2,6 mio. kr., og barselsudligningspulje med 6,5 mio. kr. grundet omlægning og regulering af puljen i 2016.

14. Central rengøring

2016 har været det første reelle år efter udbuddet og rengøringsplaner m.m. er passet til efter udbuddets kriterier.

Der er lavet flere investeringer i maskiner til at lette arbejdsgangen for rengøringsassistenterne og modvirke nedslidning.

Området er i en god gænge og ser ud til rent økonomisk at hænge fint sammen.

Der er sket 3 eksterne vurderinger af rengøringsstandarden og vi overholder til fulde de stillede krav til rengøringen uden væsentlige anmærkninger.

16. Centrale puljer

Under de centrale puljer har der i 2016 blandt andet været afsat budget til arbejdet med Kommunalbestyrelsens strategiplan, Tønder 2025, yderligere erhvervsudvikling samt øget uddannelse og fjernstudier.

Herudover registreres indtægter og udgifter vedrørende driften af AsylSyd under de centrale puljer. Det er kun få af landets kommuner, som fungerer som driftsoperatør på asylområdet. Området har derfor ikke nogen entydig placering i den kommunale kontoplan og heller ikke nogen tydelig kobling til kommunens politikområder. Derfor er driftsresultatet for AsylSyd indarbejdet i regnskabet under de centrale puljer.

Regnskabsresultatet

Ved udgangen af 2016 er der uforbrugte midler på de centrale puljer på 15,8 mio. kr.

Det sammensættes primært af Tønder 2025 med 5,2 mio. kr., øget uddannelse og fjernstudier 3,6 mio. kr. ligesom asyldriften udviser uforbrugte midler på 4,7 mio. kr.

Af de uforbrugte midler søges 7,7 mio. kr. overført til 2017 og resten tilføres kassebeholdningen.

20. Befordring

Fra 2014 er befordringsområdet samlet under ét politikområde. Befordringsområdet dækker al personbefordring i Tønder Kommune, opdelt i områderne:

- * Kollektiv trafik
- * Handicapkørsler
- * Flextrafik
- * Dagcenterkørsler
- * Befordring af elever i grundskolen
- * Befordring af elever specialundervisning
- * Befordring af syge til ungdomsuddannelser
- * Central svømmeundervisning
- * Befordring STU ungdomsuddannelse
- * Gratis befordring af skoleelever.

I 2016 blev de sidste aktiviteter iværksat for at udmønte besparelseskrauet på 2,1 mio. kr. frem til 2017 samt de årlige rammereduktioner.

Størstedelen af besparelsen er realiseret, hvilket resultatet for 2016 afspejler. Besparelseskrauet på 2,1 mio. kr. betyder tillige en reduktion af budgettet i 2017 på 0,7 mio. kr. udover rammereduktionen.

Den indgåede aftale om gratis befordring af skolebørn har påvirket resultatet i 2016 med 1,3 mio. kr. Dette inkluderer afregningen til Arriva.

Resultatet indeholder 1,3 mio. kr. overført fra 2015 til udviklingsaktiviteter. Heraf er 0,4 mio. kr. øremærket Vadehavsruuten, som startede op juni 2016. Det resterende beløb er afsat som egenfinansiering til puljeansøgning om opgradering af kollektiv trafik til/fra Rømø.

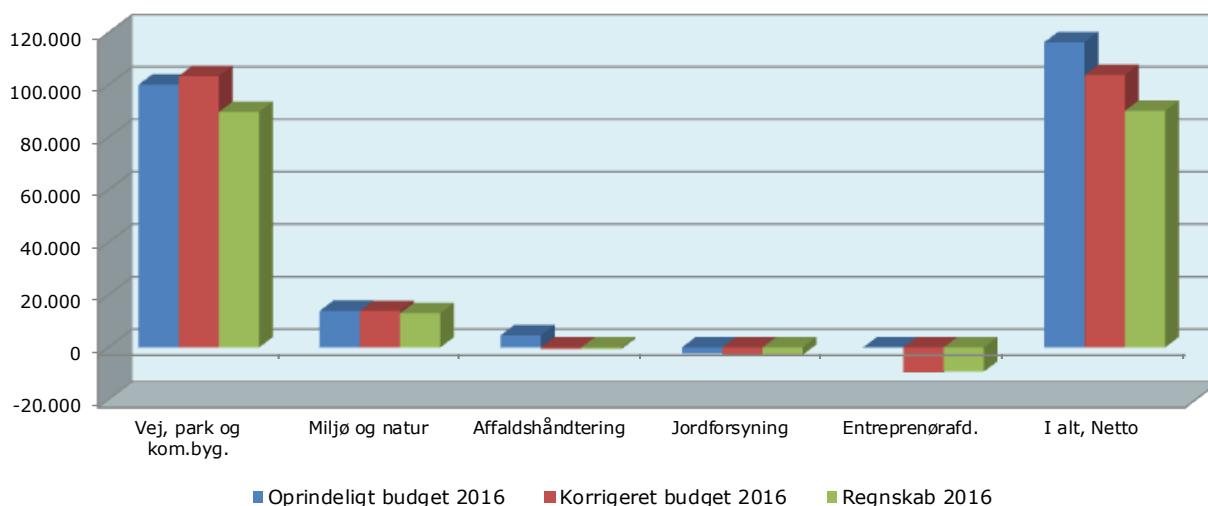
Befordring viser et samlet mindreforbrug på 3,0 mio. kr. i forhold til korrigeret budget, hvoraf 1,4 mio. kr. søges overført til 2017.

Note 3

Teknik- og Miljøudvalget

Drift i 1.000 kr.	Oprindeligt budget 2016	Korrigeret budget 2016	Regnskab 2016	Afvigelse til oprindeligt budget *)	Afvigelse til korr. Budget *)
Vej, park og kom.byg.	100.103	103.407	89.751	10.352	13.655
Miljø og natur	13.891	13.872	13.050	841	822
Affaldshåndtering	4.658	-588	-588	5.245	0
Jordforsyning	-2.356	-3.437	-2.822	465	-616
Entreprenøraftd.	0	-9.458	-9.211	9.211	-247
I alt, Netto	116.296	103.796	90.181	26.114	13.615

*) + = mindreforbrug og - = merforbrug

20. Generelt

Teknik- og Miljøudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområder med et samlet nettobudget på 103,8 mio. kr. Det samlede regnskabsresultat viser et mindre forbrug på 13,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, svarende til en forbrugsprocent på 86,9 %.

Forskellen mellem oprindeligt budget og korrigeret budget udgør -12,5 mio. kr., som primært vedrører besparelse/indtægter på -11,2 mio. kr. efter konkurrenceudsættelse af entreprenørgården.

21. Vej, park og kommunale bygninger

Området varetager vedligeholdelse af kommunens veje, bygninger og grønne områder mv. samt udlejning af kommunens bygninger.

Regnskabet viser et mindre forbrug på 13,6 mio. kr., som forklares med følgende områder.

Vintertjenesten

Regnskabsresultatet viser et mindre forbrug på 6,8 mio. kr., hvoraf 3,9 mio. kr. er vintertjenestepulje overført fra 2015 til 2016. Puljen søges forhøjet til 5 mio. kr., således der er afsat midler til en hård vinter.

Skadedyrsbekæmpelse

Området er brugerfinansieret via ejendoms-skattebilletten og varetager bekæmpelse af skadedyr.

Der er et merforbrug på 1,6 mio. kr. grundet øgede krav til bekæmpelsen. Udgiften opkræves i de efterfølgende år.

Vejvedligeholdelse og belægninger

Regnskabsresultat

Regnskabsresultatet viser et samlet mindre forbrug på 2,2 mio. kr., heraf udgør vejafvandning 2,0 mio. kr.

Udgiften til forsyningsselskaber for vejafvandningsbidrag er reduceret betydeligt efter en afgørelse i højesteret i 2016. Der er fra budget 2017 indregnet en reduktion af budgettet.

Faste ejendomme.

Området varetager udlejning af kommunens bygninger. Det samlede regnskabsresultat viser en merindtægt 2,8 mio. kr., som forklares med udlejning af flere ejendomme.

Bygningsdrift

Området varetager udvendig vedligeholdelse af kommunens bygninger og investering i energibesparelse mv.

Resultatet viser et mindre forbrug på 3,4 mio. kr. som ønskes anvendt i 2017 til planlagte vedligeholdelsesarbejde.

Anlægsprojekter 2016

Der er arbejdet med en række anlægsprojekter både nye og igangværende. Der kan bl.a. nævnes:

- * Gaderenovering – Renovering af Kongevej etape 2 er godkendt og igangsat.
- * Renovering af gadelys – Der har været afholdt udbud og en plan for udskiftning er godkendt.
- * Dobbeltrettet cykelsti Højer-Tønder er godkendt og igangsat.
- * Potentialeplan Lakolk – Planen er godkendt og i 2016 er der gennemført en omlægning af nedkørslen til Lakolk Strand.
- * Brandstation Nordre Landevej – Ny brandstation Nordre Landevej er godkendt og igangsat.
- * Skærbæk område/byfornyelse – Projektet er udbudt og planlagt.
- * Løgumkloster område/byfornyelse – Det endelige program er planlagt og forventes politisk behandlet i starten af 2017.

22. Miljø og natur

Regnskabet udviser et mindreforbrug på 0,8 mio. kr. i forhold til korrigeret budget.

Mindreforbruget skyldes primært forskydninger mellem årene og forventes overført til næste år.

Der er fortsat en venteliste med ansøgninger om miljøgodkendelse af landbrug, hvilket kan give udfordringer i forhold til at kunne overholde den ny aftale om servicemål for sagsbehandlingstider, der er indgået mellem KL og Staten.

I 2016 er der i alt udført 218 fysiske tilsyn på landbrugsvirksomheder mod 132 i 2014 og 78 fysiske tilsyn på industrivirksomheder mod 64 i 2014.

Tønder Kommune har 1435 km offentlige vandløb, og vedligeholdelsen af disse er udført i overensstemmelse med regulativerne.

Naturvejlederen har gennemført en række arrangementer især for skoleklasser og ældre og i samarbejde med sundhedsområdet.

Sølsted Mose-projektet, som støttes med EU-Life-midler, er afsluttet.

Det nye højmoser-projekt, som er støttet med EU-LIFE-midler, er kommet godt i gang og kører planmæssigt.

Der er udsendt påbud til 200 ejendomme om forbedret rensning af spildevand i det åbne land.

Der er løbende blevet arbejdet med indsatser i naturhandleplaner og vandhandleplaner.

24. Jordforsyning

Jordforsyningen driftsområde administrerer forpagtningsaftaler og lejeindtægter på kommunens grunde. Samlet er der et merforbrug på 0,6 mio. kr. som overføres til 2017.

Jordforsyningen anlægsområde administrerer køb og salg af byggegrunde, erhvervsgrunde, sommerhusgrunde og bygninger. De samlede indtægter ved salg af grunde og bygninger udgjorde i alt 10,8 mio. kr. i 2016, 2,5 mio. kr. i 2015, 4,2 mio. kr. i 2014, 5,0 mio. kr. i 2013, 4,9 mio. kr. i 2012, 3,8 mio. kr. i 2011, 14,0 mio. kr. i 2010, 9,1 mio. kr. i 2009 og 11,7 mio. kr. i 2008.

Der har i 2016 været udgifter til køb af nye ejendomme for 5,8 mio. kr. samt byggemodningsudgifter, salgsudgifter mv. på ca. 4,4 mio. kr. Rest budgetter vedr. byggemodningsprojekter søges overført til 2017.

26. Entreprenørafdelingen

Entreprenørafdelingen er efter konkurrenceudsættelsen overdraget til Arkil pr. 1. april 2016.

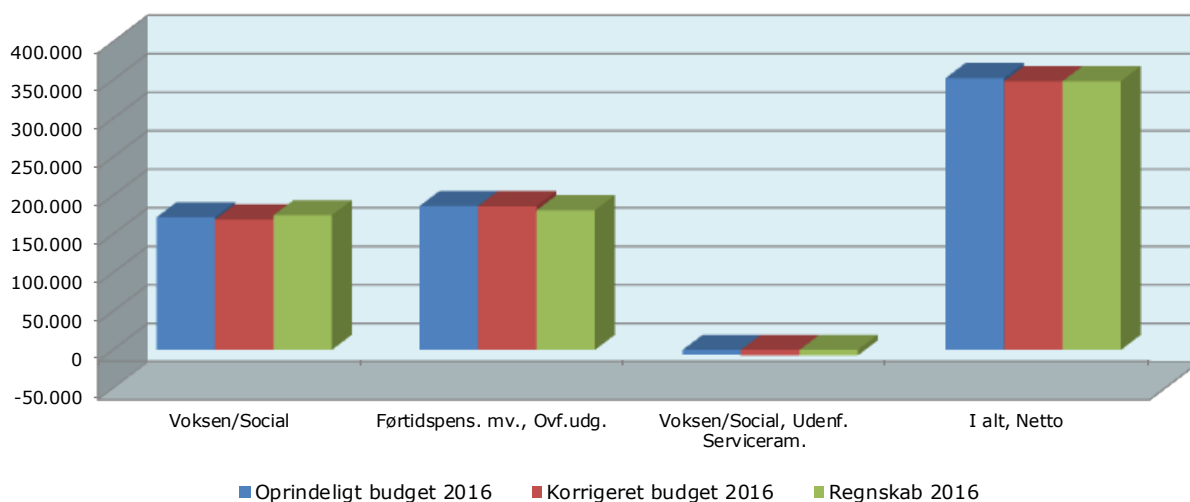
Der har efterfølgende været enkelte slutposter samt indtægter på 9,5 mio. kr. fra salg af entreprenørafdelingens materiel er tilført kassebeholdningen. Samlet afsluttes entreprenørafdelingen med et merforbrug på 0,2 mio. kr.

Note 4

Socialudvalget

Drift i 1.000 kr.	Oprindeligt budget 2016	Korrigeret budget 2016	Regnskab 2016	Afvigelse til oprindeligt budget *)	Afvigelse til korr. Budget *)
Voksen/Social	172.097	169.101	174.707	-2.610	-5.606
Førtidspens. mv., Ovf.udg.	186.658	186.451	181.042	5.615	5.408
Voksen/Social, Udenf. Serviceram.	-6.116	-7.016	-7.147	1.031	131
I alt, Netto	352.639	348.537	348.603	4.036	-67

*) + = mindreforbrug og - = merforbrug

30. Generelt

På Socialudvalget har der været et merforbrug på i alt 0,067 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I forhold til det oprindelige budget udviser regnskabet et mindreforbrug på 4,0 mio. kr.

Der har i regnskabsåret været negative til lægsbevillinger på netto 4,1 mio.kr. Dette indeholder overførsel af den del af socialpsykiatrien, som ikke vedrører pensionister. Området er efter den 1. januar 2016 er organisatorisk placeret under arbejdsmarkedsområdet.

Resultatet er sammensat af merforbrug på 5,6 mio. kr. indenfor servicerammen, mindre forbrug på 0,1 mio. kr. udenfor servicerammen og mindre forbrug på 5,4 mio. kr. for overførselsområdet.

31. Voksen/Social

Resultatet på området er et merforbrug på netto 5,6 mio. kr., der kan opdeles i følgende hovedposter:

Køb af foranstaltninger	-3,865
Salg af foranstaltninger	-0,44
Kontraktområder	-1,626
Øvrige områder	0,33
I alt	-5,606

Området "Køb af foranstaltninger" er påvirket af en betydelig nettotilgang af Tønderborgere til egne botilbud, samt at en del af denne tilgang består af et antal meget dyre enkelt-sager.

Tilgangen består primært af unge der bliver 18 år og derfor overgår til voksenområdet, samt en mindre tilgang på misbrugsdemensområdet.

Masterplanen på handicapområdet indeholder en forudsætning om at afgang og tilgang til området skulle være i balance, således at eventuel afgang fra området skulle skabe budgetforudsætninger for etablering af nye foranstaltninger. Regnskabsresultatet viser at forudsætningen om balance mellem tilgang og afgang ikke holder, men at tilgangen, specielt fra ungeområdet presser psykiatri og Handicapområdets økonomiske ramme.

På området "Salg af foranstaltninger" er der merforbrug på 0,44 mio.kr., dette skyldes andre kommuners hjemtagning af borgere.

Regnskabet på fællesområdet, der omfatter køb og salg af foranstaltninger samt øvrige områder, viser et samlet merforbrug på 4 mio.kr.

Kontraktområderne har samlet set et merforbrug på 1,6 mio. kr.

Både Handicap Løgumgård og Handicap Tønder har et merforbrug på 1,2 mio.kr. Merforbruget skyldes bl.a. en faglig omstilling af Løgumgårde, samt en række effektiviserings tiltag som ikke alle har kunnet implementeres uden forsinkelse. Det forventes ikke at merforbruget vil fortsætte i 2017.

Klosterparken har samlet set et merforbrug på 0,6 mio. kr. Klosterparken har i løbet af 2016 været igennem en ombygningsproces, hvorfor det i en periode ikke var muligt at køre med fuld kapacitet. Ombygningen er for Hjerneskadecenterets vedkommende afsluttet pr. 1. oktober 2016, hvorfor der ikke forventes merforbrug på Klosterparken i 2017.

Solgården og Frilandsvej har samlet set et mindre forbrug på 0,6 mio. kr.

Rådgivningscentret RC-Tønder har et mindre forbrug på 1,0 mio. kr. Mindre forbruget indeholder projektmidler på 0,5 mio.kr.

Mindreforbruget på øvrige områder skyldes primært mere i statsrefusion end budgetteret.

33. Førtidspensioner m.v., overførselsudgifter

Førtidspensionsområdet består af førtidspension samt enkelt- og merudgifter efter serviceloven.

Der er samlet set et mindreforbrug på 5,4 mio. kr. Heraf 4,2 mio. kr. vedr. førtidspensioner og 1,2 mio. kr. vedr. enkelt og merudgifter.

Der er i 2016 tilkendt 72 nye førtidspensioner. I budgetforudsætningerne var der forudsat 65 nye.

Samtidig er der stor afgang af førtidspensionister til folkepension og der har samlet været en nettonedgang i antal førtidspensionister. Denne nettonedgang er årsag til mindredriften på området.

Tilkendte førtidspensioner efter 1. juli 2014 bliver omfattet af den nye refusionstrappe efter 1. januar 2016, dvs. at de vil blive omfattet af 20% statsrefusion.

36. Voksen/Social, udenfor servicrammen.

Resultatet på politikområde 36 er et mindre forbrug på 0,1 mio. kr., sammensat af mindre forbrug på 0,3 mio.kr. på boligregnskaber og merforbrug på 0,2 mio.kr. på statsrefusioner.

Den centrale refusionsordning til særligt dyre enkeltsager indebærer, at der gives henholdsvis 25 og 50 % i statsrefusion, når udgiftsniveauet pr. borger overstiger henholdsvis 990.000 og 1.829.999 kr. Der er tale om udgifter indenfor stort set hele servicelovsområdet, som bliver summeret før beregning af statsrefusion.

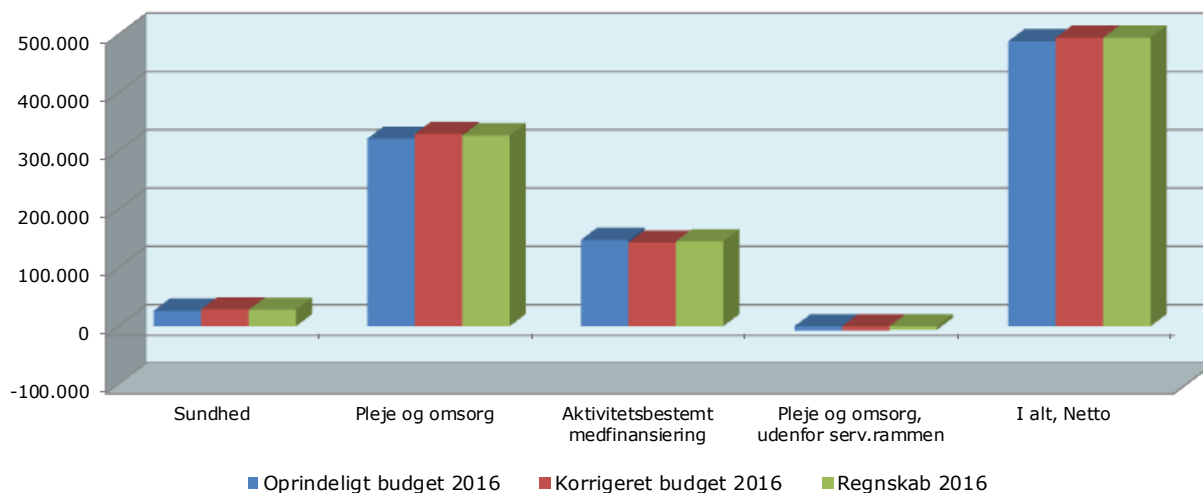
Årsagen til de manglende indtægter er, at det især er de dyre sager, der er indgået i den omfattende revisitering og hjemtagning af borgere til billigere foranstaltninger i eget regi. Samtidig er takstniveauet på det specialiserede socialområde reduceret med tidligere års besparelser.

Note 5

Sundhedsudvalget

Drift i 1.000 kr.	Oprindeligt budget 2016	Korrigeret budget 2016	Regnskab 2016	Afvigelse til oprindeligt budget *)	Afvigelse til korr. Budget *)
Sundhed	26.449	28.973	28.099	-1.650	874
Pleje og omsorg	321.455	329.725	327.294	-5.839	2.431
Aktivitetsbestemt medfinansiering	147.874	143.415	145.476	2.398	-2.061
Pleje og omsorg, udenfor serv.rammen	-7.250	-7.250	-6.115	-1.134	-1.134
I alt, Netto	488.529	494.863	494.753	-6.225	110

*) + = mindreforbrug og - = merforbrug

40. Generelt

Sundhedsudvalgets politikområder resulterer i et regnskab, der er 0,1 mio. kr. lavere end det korrigerede budget for 2016. I forhold til oprindeligt budget er der tale om et merforbrug på 6,2 mio. kr.

I forhold til korrigeret budget er der på politikområde Sundhed et mindreforbrug på 0,9 mio. kr. og et merforbrug for politikområde for Pleje og omsorg med 2,4 mio. kr.

For Aktivitetsbestemt medfinansiering er afregningen til regionerne 2,1 mio. kr. højere end budgettet og indtægter udenfor servicrammen fra statsrefusion og boligregnskaber er 1,1 mio. kr. mindre end budgetteret.

41. Sundhed

Sundhedsudgifterne viser et samlet mindreforbrug på 0,874 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget.

Områder med relation til Regionen viser et samlet merforbrug på 0,8 mio. kr. Det drejer sig om vederlagsfri fysioterapi, ambulante specialiseret genoptræning samt hospice og færdigbehandlede.

Der har været merforbrug på vederlagsfri fysioterapi med 0,584 mio. kr. og hospice med 0,508 mio. kr. Det er to områder, hvor vi som kommune medfinansierer 100%, men hvor vi ikke har ansvaret for visitationen. Udgifterne til hospice, har dog i 4. kvartal 2016 været mindre end forventet på baggrund af udviklingen i de første 3 kvartaler af 2016.

Udgifterne til færdigbehandlede på sygehusene er reduceret i 2016, og der var på det område et mindreforbrug på 0,2 mio. kr.

I 2016 har regnskabsresultatet for Træningsafdelingen vist et mindreforbrug på 0,364 mio. kr., hvilket primært skyldes flere indtægter fra den specialiserede genoptræning, som udføres for Regionen. I særligt sidste halvdel af 2016 har tendensen været et stigende antal specialiserede genoptræningsplaner. I modsætning til de foregående år, hvor antallet af specialiserede genoptræninger, har været nedadgående.

Regnskabet for sundhedsfremme og forebyggelse samt øvrige udgifter viser et mindreforbrug på 0,752 mio. kr. Mindreforbruget skyldes blandt andet overførsler fra 2015, der har været

reserveret til at dække merforbruget til vederlagsfri fysioterapi og hospice.

Der har i 2016 budgettet været reserveret 0,530 mio. kr. til kommunens forpligtelser i forbindelse med den nye praksisplan. Midlerne overføres til 2017, da midlernes anvendelse har afventet en underliggende aftale til praksisplanen mellem PLO, regionen og kommunerne i Region Syddanmark.

På området for generelle og forebyggende foranstaltninger efter servicelovens § 79 og herunder tilskud til aktivitetscentre, har der i 2016 været et mindreforbrug på 0,03 mio. kr.

42. Pleje og omsorg

Resultatet på politikområdet er et mindreforbrug på 2,431 mio. kr.

Mindreforbruget skal ses i lyset af, at der er 1,1 mio. i mindreforbrug på værdighedspuljen, som skal overføres til planlagte indsatser i 2017.

På kontraktområderne er det samlede resultat et mindreforbrug på 2,605 mio. kr.

Køb og salg

Som varslet i forbindelse med 1. kvartalsregnskab 2016 er der et væsentligt merforbrug på køb og salg af plejeboliger.

Netto merforbruget beløber sig til 4,579 mio. kr. og årsagen vedrører primært nedgangen i salg af pladser. Nedgangen har ikke kunnet opvejes af tilsvarende tilgang.

SOSU-elever

Uddannelserne er blevet omlagt og i den forbindelse har det ikke været muligt at udfylde dimensioneringen i 2016. Dimensioneringen i 2017 er ændret væsentligt med flere social- og sundhedsassistentelever og færre social- og sundhedshjælperelever. Mindre forbruget beløber sig til 1,5 mio. kr.

Hjælpemidler

Hjælpemiddelområdet er under pres og der ses en stigning i forbruget især på genbrugs-hjælpemidler, personlige hjælpemidler og kropsbårne hjælpemidler. Det samlede merforbrug på området er 3,8 mio. kr. Der bliver udarbejdet en nærmere analyse af området i forbindelse med budgetlægning 2018.

Hjemmehjælp

Budgettet for hjemmehjælpsdistrikterne er etableret som et bestillerbudget – dvs. hjem-

mehjælpsområderne bliver afregnet månedligt efter visiteret tid hos borgerne i distrikterne.

Antal visiterede timer afregnes med den interne afregningspris, som afspejler fritvalgs priserne, dog uden overhead. Den interne timepris er beregnet ud fra et gennemsnit af bl.a. lønomkostninger og brugertidsprocent (BTP). Lønomkostninger er vægtet med 30 % SSA og 70 % SSH ved beregning af gennemsnitsløn.

De visiterede timer har generelt ligget over det budgetterede hele året. Ligeledes har antallet af borgere, der har modtaget hjemmehjælp ligget over budgettet hele året med omkring 50 borgere. I forbindelse med 1. kvartalsregnskab, som viste et forventet merforbrug på 2,0 mio. kr. blev der iværksat en særlig opfølgingsindsats, som har resulteret i at det samlede merforbrug på bestillerbudgettet blev reduceret til 0,375 mio. kr.

Samlet resultat for de 5 hjemmehjælpsdistrikter viser et merforbrug på 0,553 mio. kr. ud af et budget på 80 mio. kr.

Der foreligger ikke data for november og december måned på grund af skift af omsorgssystem. Distrikterne er derfor afregnet med acontobetaling med afsæt i oktober måned.

Plejecentre

Det samlede resultat for alle plejecentre viser et mindreforbrug netto på 1,05 mio. kr.

Området er aktivitetsstyret via budgettildelingsmodellen for plejecentrene. I 2016 har der været tildelt budget pr. plads ud fra 5 pladstyper. Fra 1.7.2017 ændres budgettildelingsmodellen, således at alle permanente pladser undtaget Yngre fysisk handicappede, afregnes med én takst.

Plejecentrene har herudover et kapacitetsbudget til de faste omkostninger, el, vand, varme, pedel og rengøring på servicearealer.

Leve-bo har sin egen budgettildeling, imens dagcenterpladser rammetildeles pr. plads og med en fast budgetsum til aktiviteter.

For Mosbølparken afventes det at Tønder kommune overtager servicearealerne, som det tidligere er besluttet. Der er derfor reserveret huslejebeløb til en slutfregning med Skærbæk Boligforening. Overtagelse af servicearealerne forventes gennemført i første halvdel af 2017.

Fælleskøkkenet

Fælleskøkkenets regnskab viser et merforbrug på 0,405 mio. kr.

Merforbruget er skabt på modtagerkøkkener og især på Rosenvænget, hvor det ikke har været muligt at nedjustere normeringen svarende til nedgangen i antallet af beboere.

Tønder Fælleskøkken leverer mad til 6 plejecentre med 223 beboere, samt til alle dagcenterbrugerne, cafégæster m.m. Her foruden leveres kølemad til ca. 200 hjemmeboende. (Aase)

De 4 Leve-Bo miljøer producerer selv mad til 143 beboere.

Det Danske Madhus har i 2016 leveret mad til ca. 26 borgere om ugen.

Sygeplejen

Området omfatter Sygeplejen, Korttidscentre Nord & Syd og Hverdagsrehabilitering. Sygeplejen og Hverdagsrehabilitering arbejder ud fra en samlet budgetramme, imens Korttidscentre indgår i budgettildelingen for Plejecentrene (aktivitetsbudget).

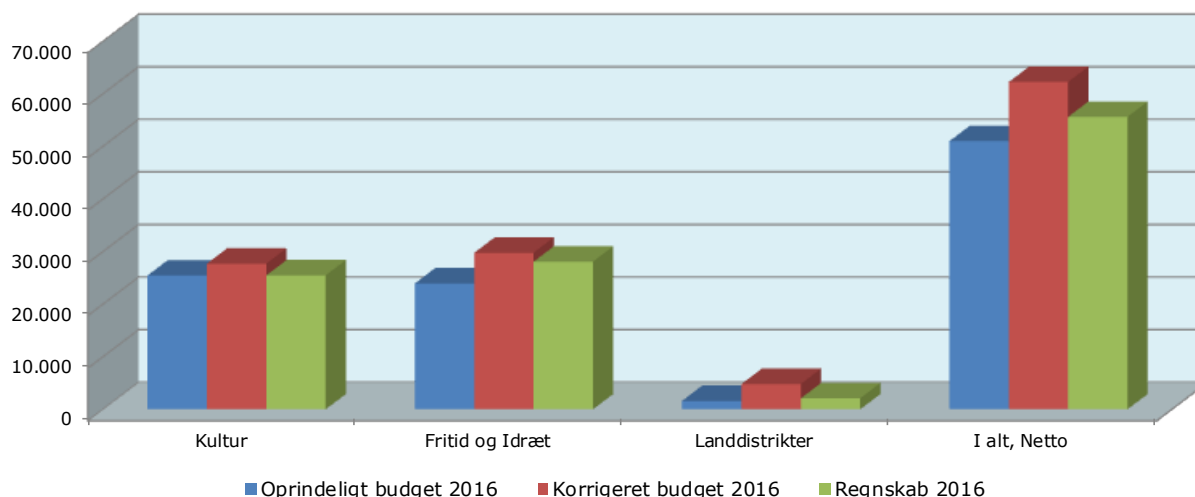
Det samlede resultat for området viser et mindreforbrug på 0,540 mio. kr.

Note 6

Kultur- og Fritidsudvalget

Drift i 1.000 kr.	Oprindeligt budget 2016	Korrigeret budget 2016	Regnskab 2016	Afvigelse til oprindeligt budget *)	Afvigelse til korr. Budget *)
Kultur	25.452	27.674	25.458	-7	2.216
Fritid og Idræt	23.923	29.743	28.060	-4.137	1.683
Landdistrikter	1.596	4.797	2.084	-488	2.713
I alt, Netto	50.970	62.215	55.602	-4.632	6.613

*) + = mindreforbrug og - = merforbrug

50. Generelt

Kultur og Fritidsudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområder med et samlet nettobudget på 62,2 mio. kr. ekskl. anlæg. Det samlede regnskabsresultat viser et mindre forbrug på i alt 6,6 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget, svarende til en forbrugsprocent på 89,4 %.

Der er i årets løb givet tillægsbevillinger på 11,2 mio. kr., som dels består af overførsler fra 2015 på 5,5 mio. kr. og tekniske korrektioner på 5,7 mio. kr. Heraf udgør flytning af Lakolk Camping til økonomiudvalget 5,5 mio. kr.

Der overføres i alt 5,0 mio. kr. til 2017. Heraf vedrører 1,8 mio. kr. kontraktområder og 3,2 mio. kr. fællesområdet.

51. Kultur

Politikområdet omfatter følgende:

- * Kulturinstitutioner
- * Kulturel virksomhed

Regnskabsresultatet

Området for kultur viser et samlet forbrug på 25,5 mio. kr. Det korrigerede budget i 2016 udgør 27,7 mio. kr., dvs. et samlet mindre forbrug på 2,2 mio. kr. Der overføres 2,0 mio. kr. til 2017.

Kulturinstitutioner

Her er de kulturelle institutioner i Tønder Kommune samlet. Området indeholder Lokalhistorisk Arkiver, Medborgerhuset, Kiersgaard Højer, Guldhorn- og Kulturcenter Slotfelt, Schweizerhalle Tønder Kulturhus og Folkebibliotek.

Samlet set er der et mindre forbrug på området på 0,9 mio. kr., som overføres til 2017.

Schweizerhalle Tønder Kulturhus

Renovering af kulturhuset er færdiggjort, med udbygning af scenen, lovliggørelse af diverse forhold, oprydning m.m. Den store sal er indrettet med flere scenemuligheder. Foyeren er blevet sat i stand med ny og fleksibel ruminddeling og nyt møblement.

Folkebibliotek

Regnskabsresultatet for folkebiblioteket viser et forbrug på 12,7 mio. kr. Det korrigerede budget i 2016 udgør 13,6 mio. kr., dvs. et mindre forbrug på 0,9 mio. kr., som overføres til 2017.

2016 er det første hele år, med selvbetjent åbningstid på alle fire biblioteker. Det er blevet til i alt 35.347 adgange totalt på bibliotekerne i den selvbetjente åbningstid. Hertil skal lægges ca. 150.000 besøgende, som kommer i den betjente åbningstid.

Kulturel virksomhed

Området omfatter tilskud til museer, biografteatre, musikarrangementer, Tønder Kulturskole og andre kulturelle opgaver.

Samlet set er der et mindre forbrug på området på 1,3 mio. kr., heraf overføres 1,1 mio. kr. til 2017

Tønder Kulturskole

Kulturskolen har i 2016 udbudt en bred vifte af kulturtilbud. Linjer indenfor musik, musikproducer, billedkunst, design, drama, ballet, forfatter og film. Der er et mindre forbrug på 0,5 mio. kr. som overføres til 2017.

Kulturskolen har realiseret følgende indsatsområder i 2016:

- * Fortsat udvikling af bygningen Østergade 63, som rammen for børn og unge kultur – med grænseoverskridende projektsamarbejder, undervisning og innovation.
- * Fortsat udvikling af det grænseoverskridende filmprojekt "Filmvæksthus", hvor unge fra hele regionen kommer til Tønder for at lave film.
- * Styrket samarbejdet og relationer med skolerne i Tønder Kommune – herunder implementering af projekt "Kulturskole med krudt i" i alle Distriktsskoler.
- * Udviklet nyt samarbejde med Tønder Museum.

Andre kulturelle opgaver

Området indeholder driftstilskud til forskellige kulturelle formål, Kulturelt Forum og kulturaftaler.

Samlet set er der på området et mindre forbrug på 0,8 mio. kr. heraf overføres 0,6 mio. kr. til 2017.

I 2016 foregik Kulturugen for første gang i uge 40. Formålet var i højere grad at åbne op for arrangementer i det fri. Der var generelt tilfredshed med aktivitetsniveauet i Kulturugen i 2016, og evalueringen medførte kun mindre justeringer til næste år.

Kultur- og Fritidsudvalget indgik i 2016 en samarbejdsaftale med Kultur- og uddannelsesudvalget i Nordfriesland. Aftalen handler om, at intensivere kontakten over grænsen, kultur, sprog og forståelse.

Der blev i 2016 under Kulturaftale Vadehavet afholdt den 5. Vadehavsfestival samt Wadden Tide. Den politiske styregruppe for Kulturaftale Vadehavet, var ikke tilfreds med udbyttet af festivalen, og har ønsket at konceptet ændres fremadrettet.

52. Fritid og idræt

Politikområdet omfatter følgende:

- * Fritid og idræt
- * Folkeoplysning og fritidsaktiviteter

Regnskabsresultatet

Området for fritid og idræt viser et samlet forbrug på 28,0 mio. kr. Det korrigerede budget i 2016 udgør 29,7 mio. kr., dvs. et samlet mindre forbrug på 1,7 mio. kr. Der overføres 0,9 mio. kr. til 2017.

Fritid og idræt

Området omfatter driftstilskud til friluftsbade, vedligeholdelse af stadion og idrætsanlæg, og tilskud til idrætshaller.

Samlet set er der på området et mindre forbrug på 0,8 mio. kr., hvoraf 0,5 mio. kr. overføres til 2017.

Første fase af forskningsprojektet Fremtidens Idrætsfaciliteter blev gennemført i 2016. Resultatet offentliggøres primo 2017. Tønder Kommune er blevet godkendt til at fortsætte i fase 2.

Udenomsarealer

Udenomsarealer har i 2016 et mindre forbrug på 0,1 mio. kr., som overføres til 2017.

Arrild Svømmehal

Regnskabsresultatet for Arrild Svømmehal viser et forbrug på 1,8 mio. kr. Det korrigerede budget i 2016 udgør 2,2 mio. kr., dvs.

et mindre forbrug på 0,4 mio. kr., som overføres til 2017.

I efteråret 2016 blev vandbehandlingsanlæggene udskiftet, så svømmehallen nu opfylder de gældende miljøkrav.

Ventilation og belysning i Arrild Svømmehal blev samtidig gennemgående renoveret. I alt er der investeret for ca. 6,3 mio. kr.

Halrenoveringspuljen på anlæg har i 2016 støttet flere større renoveringsprojekter. Blandt andet nyt tag og solceller i Bredebro Friluftsbad, ny belysning i Klosterhallerne og Bredebro Idrætscenter samt renoveringen af loft og ventilation i Arrild Svømmehal.

Folkeoplysning og fritidsaktiviteter

Området omfatter folkeoplysning voksenundervisning, folkeoplysning lokaletilskud, samt en række andre mindre områder vedrørende folkeoplysning.

Samlet set er der på området et mindre forbrug på 0,9 mio. kr., hvoraf 0,4 mio. kr. overføres til 2017.

I 2016 er der flyttet 0,8 mio. kr. til anlæg til renovering af lysanlæg, som er finansieret af overskydende driftsmidler på området. Første step har været etablering af nyt lysanlæg i Løgumkloster. Resten overføres til 2017.

Folkeoplysningsudvalget har i 2016 blandt andet givet økonomisk støtte til Skærbæk Motorklubs sikkerhedsforanstaltninger, og bidraget til at sikre den fremtidige godkendelse af banen. De har også været med til at sikre fortsat mulighed for landsstævner på BMX-banen i Ellum, ved at bevilge støtte

til tid- og måleudstyr. Desuden har de støttet fase 3 i projekt Foreningsudvikling.

I 2016 nedsatte de en arbejdsgruppe, der skal se på muligheden for at ændre udvalgets retningslinjer for tilskud. Formålet er at give foreningerne mulighed for større fleksibilitet i de aktivitetstilbud de har.

53. Landdistrikter

Regnskabsresultatet

Området for landdistrikter viser et samlet forbrug på 2,1 mio. kr. Det korrigerede budget i 2016 udgør 4,8 mio. kr., dvs. et samlet mindre forbrug på 2,7 mio. kr.

Der overføres 2,1 mio. kr. til 2017, hvilket svarer til midler der er bevilliget, men endnu ikkeafregnet.

Projekt Foreningsudvikling er fortsat med fase 2 og 3 i 2016 i samarbejde med Folkeoplysningsudvalget.

Desuden har Landdistriktsudvalget i 2016, støttet en række andre initiativer, blandt andet:

- * Golfsimulator i Toftlund Golf Club
- * Sikkerhedsforanstaltninger Skærbæk Motorklub
- * Mountainbikespor i Sparrekasseskoven
- * Bryghus og museum i Sæd-Ubjerg frysehus
- * Udviklingsplaner i Branderup og Øster Højst

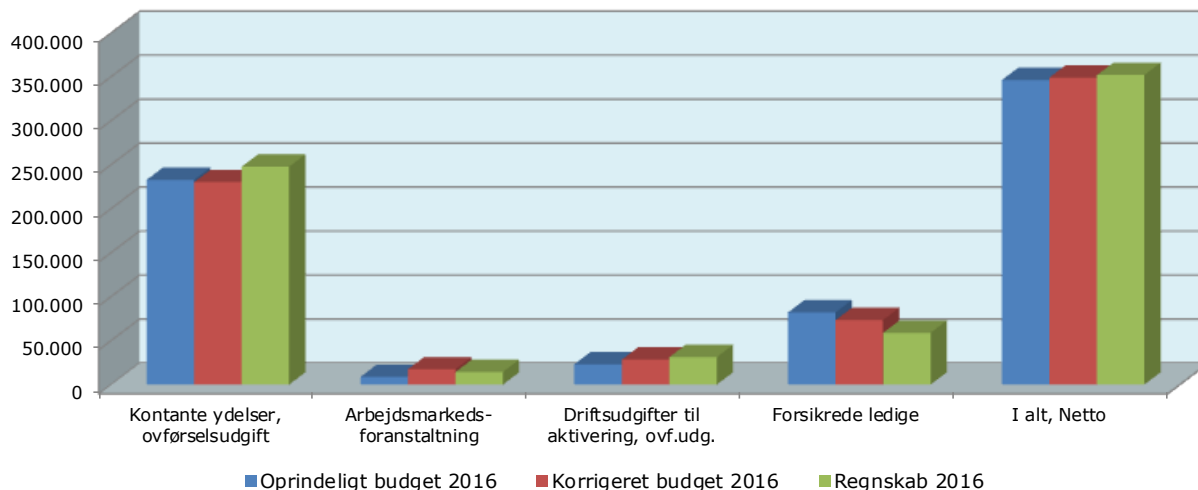
Endvidere blev der gennemført en bustur, hvor borgere kunne være turist i egen kommune. Der var seks fyldte busser afsted på en dagstur.

Note 7

Arbejdsmarkedsudvalget

Drift i 1.000 kr.	Oprindeligt budget 2016	Korrigeret budget 2016	Regnskab 2016	Afvigelse til oprindeligt budget *)	Afvigelse til korr. Budget *)
Kontante ydelser, overførselsudgift	232.739	230.133	247.684	-14.945	-17.551
Arbejdsmarkedsforanstaltning	8.598	17.348	14.271	-5.673	3.078
Driftsudgifter til aktivering, ovf.udg.	23.021	28.371	31.098	-8.077	-2.727
Forsikrede ledige	81.972	73.252	58.827	23.145	14.425
I alt, Netto	346.330	349.104	351.879	-5.549	-2.775

*) + = mindreforbrug og - = merforbrug

60. Generelt

Arbejdsmarkedsområdet er organiseret med et Jobcenter, og en Ydelsesafdeling, der er en del af Borgerservice.

Arbejdsmarkedsudvalgets regnskab for 2016 viser en merudgift på ca. 2,8 mio. kr. i forhold til korrigeret budget.

En stor del af merforbruget kommer fra overførselsudgifterne på ca. 17,6 mio. kr. Det store merforbrug på overførselsudgifterne bliver dog opvejet af et stort mindreforbrug på udgifterne til de forsikrede ledige på ca. 14,4 mio. kr.

Arbejdsmarkedsområdet har de seneste år været præget af flere reformer.

Den 1. januar 2016 trådte den nye refusionsreform i kraft. Refusionsreformen betød, at refusionssatsen som udgangspunkt er ens på tværs af ydelser, men refusionen falder over tid alt efter hvor længe den enkelte borger har modtaget offentlige forsørgelsesydelse. Når en borger har været selvforsørgende i et år, indenfor en periode på 3 år, genoptjenes retten til høj refusion. Ideen bag den nye

”trappemodel” er, at øge kommunernes incitament til at reducere langtidsledigheden og fremme investeringstankegangen, så der er fokus på indsatser som virker.

Den 1. oktober 2016 blev kontanthjælpsloftet indført, hvilket betød, at der nu er en grænse for hvor meget borgere samlet set kan få i særlig støtte eller boligstøtte, når de modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse. Ved at arbejde og dermed reducere sin kontanthjælp, kan borgeren få udbetalt mere i boligstøtte eller særlig støtte. Målet med kontanthjælpsloftet er at give borgere der er på kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse et større incitament til at blive selvforsørgende.

Udover kontanthjælpsloftet blev der også indført 225-timersreglen i forbindelse med jobreformen. Borgere der har modtaget kontanthjælp, uddannelseshjælp eller integrationsydelse i sammenlagt 1 år i løbet af de sidste 3 år, skal fremover arbejde mindst 225 timer om året for ikke at risikere at deres ydelse bliver sat ned. Hvis borgeren er gift kan ydelsen helt bortfalde.

I Tønder Kommune vurderes det, at ca. 2/3 dele af samtlige kontanthjælpsmodtagere, uddannelseshjælpsmodtagere og integrationsydelsesmodtagere er omfattet af reglen.

Jobcenteret har med deltagelse i projektet "dag til dag job" i perioden 2015 til 2016 oparbejdet gode erfaringer, med at hjælpe kontanthjælpsmodtagere ud i småjob. Småjob kan være med til at give målgruppen arbejds erfaring, og muligheder for at optjene timer i henhold til den nye 225 timers regel.

Blandt de initiativer der har været prioriteret i 2016 i forhold til den virksomhedsrettede indsats kan nævnes:

Virksomhedsstrategien, der med en organisatorisk samlet enhed, har givet ensartet faglighed og service over for virksomhederne. Det har resulteret i en høj tilfredshedsscore i 2015 og 2016.

Investeringer i den virksomhedsrettede indsats, og resultatet heraf kan bl.a. ses på jobformidlingen, hvor der i 2016 har været 363 jobformidlinger og 187 af disse formidlinger blev til ordinære jobs til ledige.

Som et led i virksomhedsstrategien er der afholdt sparringsmøder med Jobcenterets virksomhedspanel igennem 2016, og møderne er afholdt rundt i de deltagende virksomheder. Møderne med Virksomhedspanelet gør det muligt at få feedback på det virksomhedsrettede samarbejde, dialog om virksomhedernes behov for rekruttering af arbejdskraft, og dialog om samarbejdet i forhold til borgere på kanten af arbejdsmarkedet.

Tønder Kommune modtog 94 voksne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i 2016, hvilket er mindre end forventet. Ved udgangen af 2016 havde Tønder Kommune 231 voksne flygtninge og familiesammenførte under integrationsprogrammet, som modtog kontanthjælp/integrationsydelse. I alt 114 integrationsborgere har været i et eller flere virksomhedsrettede tilbud i 2016, hvilket er en stigning fra 56 borgere i 2015.

Arbejdsmarkedsområdet modtager pr voksen flygtning et grundtilskud på 2.640 kr. pr måned, som hjælpefinansiering til de udgifter vi har til den voksne flygtninges integrationspro-

gram mv. Grundtilskuddet for udlændinge omfattet af introduktionsprogrammet skal primært dække danskundervisning, tolkning, midlertidig indkvartering og boligplacering m.m.

61. Kontante ydelser

I 2016 har arbejdsmarkedsområdet arbejdet med, at omstille den aktive indsats til den ny refusionsreform, som trådte i kraft i 2016.

Indsatsen omkring CAMPUS Tønder, der blev iværksat i 2015 har medvirket til, at antallet af unge under 30 år på kontant- og uddannelseshjælp, er faldet i løbet af 2016, fra 288 borgere ultimo 2015 til 223 ultimo 2016, hvilket vil sige et fald på ca. 23 %.

For målgruppen på kontanthjælp på 30 år eller derover, har der ligeledes været et fald henover 2016 fra 608 borgere ultimo 2015 til 547 ultimo 2016, hvilket svarer til et fald på 10 %.

Investeringerne på kontanthjælpsområdet har vist effekt i 2016. Indsatsen har især været målrettet jobparate kontanthjælpsmodtagere, med en massiv indsats i sagsbehandlingen for at sikre at målgruppen er aktiveret på det ordinære arbejdsmarked. Der har været tæt og hyppig kontakt kombineret med aktivering.

Der har i 2016 været en stor stigning i udgifterne til sygedagpengemodtagere. I 2015 var bruttoudgifterne til sygedagpengemodtagere på ca. 74,2 mio. kr. I 2016 har der været bruttoudgifter på ca. 90,4 mio. kr. svarende til en merudgift på 16,2 mio. kr.

En effektanalyse af sygedagpengereformen, der er blevet udarbejdet for beskæftigelsesministeriet, har vist, at flere borgere er syge i længere tid end før reformen, og at dette skyldes sygedagpengereformens ophævelse af grænsen for, hvor længe man kan være på sygedagpenge. På landsplan er de samlede udgifter til sygedagpenge steget med 800 mio. kr.

Der har i investeringsstrategien for 2016 været afsat ekstra midler til en styrket indsats på sygedagpengeområdet. Tiltag har været rettet mod en tidlig tværgående indsats, herunder fokus på især fremrykning af raskmeldinger.

62. Arbejdsmarkedsområdets serviceudgifter.

Formålet med beskæftigelsesindsatsen er, at støtte kommunens borgere i at få eller bevare fodfæste på arbejdsmarkedet, samt at sikre, at virksomhederne kan få den ønskede arbejdskraft.

Den formelle overvågning af arbejdsmarkedet foretages af De Regionale Beskæftigelsesråd.

På lokalt plan er der etableret et Dialogforum med deltagelse af arbejdsmarkedets parter, uddannelsesinstitutioner og DH. Dialogforum bidrager til beskæftigelsesindsatsen via gensidig sparring og idéudvikling.

En særlig arbejdsmarkedsforanstaltning er etablering af offentligt løntilskud i den kommunale organisation, som finansieres under Arbejdsmarkedsudvalget.

En anden væsentlig foranstaltning, er socialpsykiatriens tilbud til arbejdsmarkedsparate og Jobcenterets målgrupper.

Der har i 2016 været et mindreforbrug på arbejdsmarkedsområdets serviceudgifter på ca. 3 mio. kr. En stor del heraf er overførsler fra 2015 på ca. 2 mio. kr. som skulle bruges til at dække de øgede udgifter til driftsudgifterne, som følge af at driftslofterne blev reduceret i 2016.

I 2016 blev det desuden muligt, at hjemtage refusion for de midlertidige boliger til indkvartering af flygtninge. For 2016 har det drejet sig om ca. 0,4 mio. kr.

63. Driftsudgifter til aktivering

Jobcenteret har i 2016 blandt andet arbejdet på, at videreudvikle indsatsen på aktiveringsområdet og i samarbejde med Sundhedsafdelingen er der iværksat en række nye tiltag.

Den 1. maj 2016 blev det tidligere REVA overdraget fra Kompetencecentret til Ramsdal Virksomhedssporten, som har etableret en socioøkonomisk virksomhed. Hos Virksomhedssporten gennemføres udviklingsforløb for borgere med udfordringer ud over ledighed.

Kompetencecentrets tilbageværende værkstedstilbud, er blevet videreudviklet i 2016 med brancherettede forløb, og koblingen til socialpsykiatrien og mentorer er blevet styrket.

I 2016 blev driftslofterne for aktivering sænket, og mentorudgifterne der før havde haft deres eget driftsloft, blev lagt ind under de øvrige driftslofter for aktivering. På den baggrund, er der foretaget en række tilpasninger af indsatsen, hvilket blandt andet har været i forhold til mentordelen.

Der har i 2016 desuden været samarbejdet med flere andre aktører om forskellige målrettede indsatser, samt med en række virksomheder om virksomhedspraktikpladser, fleksjob mv.

På sygedagpengeområdet har der været fokus på delvise raskmeldinger, og der er herudover blevet igangsat flere tilbud, der skal være med til at hjælpe sygedagpengemodtagere til en hurtigere tilbagevenden til arbejdsmarkedet.

65. Forsikrede ledige

Pr. 1. januar 2010 overtog Tønder Kommune det økonomiske ansvar for udgiften til de forsikrede ledige. Tønder Kommune er herfor blevet kompenseret med et beskæftigelses-tilskud.

Ved afslutningen af regnskab 2016 var der et mindre forbrug på området på ca. 14,4 mio. kr. Der foretages en endelig regulering på det forsikrede område medio 2017, og de foreløbige udmeldinger fra KL viser, at der skal tilbagebetales ca. 0,6 mio. kr. på området.

Med Beskæftigelsesreformen som løbende er trådt i kraft i 2015/2016 er der indgået et langt tættere samarbejde med A-kasserne. Dette har betydet at der afholdes fællessamtaler flere gange i løbet af et ledighedsforløb.

For at blive fælles fagligt klædt på til denne opgave har medarbejdere fra henholdsvis jobcenter og A-kasser gennemgået et fælles kompetenceudviklingsforløb.

Ultimo 2016 var 10,9 % af de forsikrede ledige langtidsledige, hvilket var noget bedre end målet i beskæftigelsesplanen på maksimalt 16 %. Jobcentret har arbejdet med en forebyggende og tidlig indsats, herunder fælles sam-

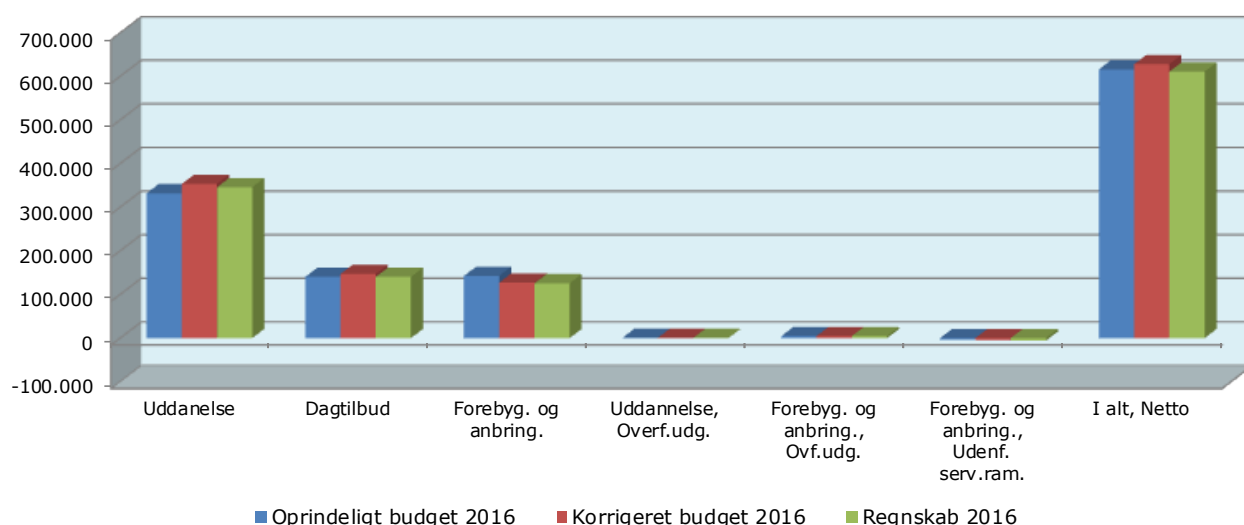
taleforløb med samtlige A-kasser. Der har været fokus på både en virksomhedsvendt indsats samt uddannelses- og opkvalificeringsforløb målrettet bestemte brancher.

Note 8

Børn- og Skoleudvalget

Drift i 1.000 kr.	Oprindeligt budget 2016	Korrigeret budget 2016	Regnskab 2016	Afvigelse til oprindeligt budget *)	Afvigelse til korr. Budget *)
Uddannelse	331.792	353.290	345.878	-14.086	7.412
Dagtilbud	140.161	146.886	140.107	54	6.779
Forebyg. og anbring.	142.526	127.149	125.578	16.948	1.570
Uddannelse, Overf.udg.	927	627	343	583	283
Forebyg. og anbring., Ovf.udg.	4.658	4.732	4.866	-209	-134
Forebyg. og anbring., Udenf. serv.ram.	-4.171	-4.996	-5.960	1.789	964
I alt, Netto	615.893	627.687	610.812	5.080	16.874

*) + = mindreforbrug og - = merforbrug

70. Generelt

Børn og Skoleudvalget har budgetansvaret for ovennævnte politikområder med et samlet nettobudget på 627,7 mio. kr. ekskl. anlæg.

Det samlede regnskabsresultat viser et mindre forbrug på i alt 16,9 mio. kr., som fordeler sig med 9,5 mio. kr. til de kontraktstyrede områder, 7,3 mio. kr. til fællesområder og 0,1 mio. kr. vedr. overførselsudgifter som flyttes til en central pulje under økonomiudvalget.

Der er i årets løb givet tillægsbevillinger på 11,8 mio. kr. som dels består af overførsel af mindre forbrug fra 2015 på 8,9 mio. kr., refusion fra barselsudligningspuljen på 3,5 mio. kr. og tekniske korrektioner mv. på -0,6 mio. kr.

71. Uddannelse og 74. Uddannelse, Overførselsudgift

Området omfatter:

- * 4 distriktsskoler med 6 tilhørende filialer
- * 4 distrikts-SFO'er med 5 tilhørende filialer
- * Tønder Ungdomsskole inkl. 10. klasse tilbuddet Tønder10
- * Specialklasseforanstaltninger i hvert distrikt
- * Ungdommens Uddannelsesvejledning
- * Bidrag til frie grundskoler, efterskoler og produktionsskoler
- * Erhvervsgrunduddannelser og særligt tilrettelagt ungdomsuddannelser (STU)

Indmeldte elever/børn 2016:

Skoler:

- * 3.286 elever i kommunens folkeskoler
- * 1.116 elever i frie grundskoler
- * 305 elever i efterskoler, husholdnings- og håndarbejds-skoler samt ungdomshøjskoler
- * 40 elever på produktionsskoler

SFO:

- * 496 børn med heltidsplads
- * 285 børn med deltidsplass
- * 29 børn med morgenplads
- * 240 børn i frie grundskoler SFO

Regnskabsresultatet

Samlet for områderne uddannelse og uddannelse overførselsudgifter udgør forbruget 346,2 mio. kr. ud af et korrigeret budget på 353,9 mio. kr., svarende til en forbrugsprocent på 97,8 %.

Regnskabsresultatet viser et samlet mindre forbrug på i alt 7,7 mio. kr., som fordeler sig med 2,8 mio. kr. til uddannelse fællesudgifter, 4,6 mio. kr. til de kontraktstyrede institutionsområder og 0,3 mio. kr. vedr. uddannelse overførselsudgifter.

Opgaver og status i 2016

På uddannelsesområdet har der i 2016 været fokus på både nationale og lokale tiltag.

* *Kompetenceløft*

Der er i 2016 arbejdet med kompetenceløft hos underviserne i folkeskolen. Status er p.t. 82,5 % - Målet er, at 95,0 % af eleverne i folkeskolen i 2020 undervises af lærere, som enten har undervisningskompetence eller har opnået tilsvarende faglig kompetence via Deres efteruddannelse mv.

* *Den digitale folkeskole*

På skoleområdet har der i 2016 været fokus på bl.a. netværk samt indkøb af hardware til undervisningsbrug. Der er med tilskud fra ministeriet indgået aftaler omkring digitale læremidler frem til august 2018, ligesom Læringsplatform (digital platform til årsplanlægning, undervisningsforløb og elev-evaluering mv.) er valgt medio 2016 og implementeres frem til ultimo 2017.

* *Tidlig tysk*

Tysk er indført som fag fra 0-klasse. Der er afviklet efteruddannelse for undervisere i tysk, ligesom der er udarbejdet undervisningsmaterialer og samarbejde på tværs af grænsen.

* *Jeg bor ved Vadehavet*

I Tønder har vi fokus på kommunens geografiske placering. Der er iværksat forløb for alle dagtilbud og skoler, der muliggør inddragelse af Vadehavet i hverdagen.

* *Ny skole i Skærbæk*

Der er godkendt en tids- og handleplan for en ny skole i Skærbæk og der er ud-

arbejdet et beslutningsgrundlag, som behandles i de politiske udvalg i marts 2017.

* *Ny tandplejestructur*

Det er i 2016 besluttet, at en ny tandplejestructur implementeres. I den forbindelse er bygningen Stationsvej 5, Bredebro erhvervet, med henblik på etablering af en central klinik i 2017-2018.

72. Dagtilbud

Området omfatter:

- * 58 dagplejehjem
- * 4 kommunale områdeinstitutioner med i alt 20 filialinstitutioner
- * Et selvejende område, med i alt 5 filialinstitutioner, der har udvidet SFO-ordning samt fritidsklub
- * 5 selvejende daginstitutioner
- * Et særligt dagtilbud, jf. servicelovens § 32
- * 3 specialgrupper, der yder specialpædagogisk bistand til førskolebørn, jf. Folkeskolovens § 4

Ud over de kommunale dagtilbud yder kommunen tilskud til:

- * 3 privatinstitutioner (§ 19, stk. 4)
- * 1 fritvalgsinstitution, med 31 børn (§ 80)
- * Tilskud til ca. 149 børn under fritvalgsordninger, hvor børnene passes af unge piger eller private børnepassere

Indmeldte børn 2016:

Småbørn:

- * 225 dagplejebørn
- * 141 børn – fritvalgsinstitution/private børnepassere
- * 27 børn – private institutioner
- * 204 børn i småbørnsgruppe i kommunale institutioner
- * 85 børn i småbørnsgruppe i selvejende institutioner

Børnehavebørn:

- * 65 børn i private institutioner
- * 24 børn i fritvalgsinstitution/private børnepassere
- * 819 børn i kommunale institutioner
- * 242 børn i selvejende institutioner

Regnskabsresultat

Samlet for området udgør forbruget 140,1 mio. kr. ud af et korrigeret budget på 146,9 mio. kr., svarende til en forbrugsprocent på 95,4 %.

Regnskabsresultat viser et samlet mindre forbrug på 6,8 mio. kr., som fordeler sig med 2,0

mio. kr. til fællesområdet og 4,8 mio. kr. til de kontraktstyrede institutionsområder.

Opgaver og status 2016

Der er arbejdet med både nye og igangværende opgaver. Der kan bl.a. nævnes:

- *Jeg bor ved Vadehavet/Grønne spirer*
Jeg bor ved Vadehavet er integreret i arbejdet med Grønne Spirer og indgår i det pædagogiske læreplanstema Naturen og naturfænomener. Som en del af arbejdet med Grønne spirer har 29 ud af 30 daginstitutionsenheder og 1/3 af de kommunale dagplejer fået Friluftsrådets grønne flag.
- *Ændret fordelingsnøgle*
Samlet set ligger den fastsatte personalefordeling tæt på målet:
68,7 % pædagoger (nøgle 70 %)
9,8 % pædagogiske assistenter (8 %)
21,6 % medhjælper (22 %).
Det er dermed lykkedes at indfase den nye personalekategori pædagogiske assistenter. På grund af det lave antal ansatte pr. institution vil den konkrete fordeling variere.
- *Mere pædagogisk personale*
Statens tildeling på 1,5 mio. kr. til mere pædagogisk personale i dagtilbud er i 2015 og 2016 anvendt til en særlig sprogindsats.
- *Udvidet åbningstid*
Ud af 30 daginstitutionsenheder tilbyder 25 enheder udvidet åbningstid morgen- og/eller eftermiddag.

73., 75. og 77. Forebyggelse og anbringelse inkl. Overførselsudgifter og refusion udenfor servicerammen.

Samlet for områderne forebyggelse og anbringelse inkl. overførselsudgifter og refusion udenfor servicerammen, udgør regnskabsresultatet et mindre forbrug på 2,4 mio. kr.

73. Forebyggelse og anbringelse

Området kan opdeles i foranstaltninger og kontraktområder.

Foranstaltninger:

- * Plejefamilier
- * Opholdssteder
- * Døgninstitutioner
- * Sikrede døgninstitutioner
- * Forebyggende foranstaltninger
- * Ungeindsatsen
- * Anbringelsesteam
- * Familieteam

Kontraktområder:

- * Sundhedstjenesten
- * Pædagogisk Psykologisk Rådgivning

Regnskabsresultat

Regnskabsresultatet samlet for politikområdet forebyggelse og anbringelse viser et forbrug på 125,6 mio. kr. Det korrigerede budget for 2016 udgør i alt 127,2 mio. kr., dvs. at området udviser et mindre forbrug på 1,6 mio. kr.

Området foranstaltninger viser et samlet forbrug på 111,8 mio. kr. og det korrigerede budget udgør 113,3 mio. kr., dvs. et samlet mindre forbrug på 1,5 mio. kr.

Kontraktområdet Sundhedstjenesten viser et samlet forbrug på 5,3 mio. kr. og det korrigerede budget udgør 5,0 mio. kr., dvs. et samlet merforbrug på 0,3 mio. kr. Sundhedstjenesten er opmærksom på de økonomiske udfordringer.

Kontraktområdet Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) viser et samlet forbrug på 8,5 mio. kr. og det korrigerede budget udgør 8,9 mio. kr., dvs. et samlet mindre forbrug på 0,4 mio. kr.

Opgaver og status i 2016

Tønder Kommune indgik i 2016 et samarbejde med Socialstyrelsens Task Force med henblik på styrkelse af den socialfaglige indsats i børnesagsbehandlingen. Myndighedsarbejdet i relation til Task Force, har bl.a. medvirket et øget behov for foranstaltninger, ligesom andre typer af foranstaltninger end tidligere har været efterspurgt.

Sundhedstjenestens forløb med SATS-puljeprojektet "Forebyggende indsats for overvægtige børn og unge 2012-2015" er endeligt godkendt af Sundhedsstyrelsen, og sidste rate af tilskuddet er modtaget.

Politikområdet 75. Forebyggelse og anbringelse, overførselsudgifter

Området omfatter:

- * Merudgiftsydelser
- * Tabt arbejdsfortjeneste

Regnskabsresultat

Regnskabsresultatet for politikområdet overførselsudgifter viser et netto forbrug på 4,8 mio. kr. Det korrigerede budget udgør i alt 4,7 mio. kr., dvs. et merforbrug på 0,1 mio. kr.

Politikområdet 77. Forebyggelse og anbringelse udenfor servicerammen

Området omfatter:

- * Refusion på dyre enkeltsager

Regnskabsresultat

Regnskabsresultatet for politikområdet forebyggelse og anbringelse udenfor servi-

cerammen viser indtægter på 6,0 mio. kr. Det korrigerede budget udgør i alt 5,0 mio. kr., dvs. en samlet merindtægt på 1,0 mio. kr. Merindtægt er afledt af et stigende antal særligt dyre enkeltsager.

Note 9 – Afsluttede anlægsarbejder

Afsluttede anlægsarbejder under 2 mio. kr. som godkendes i forbindelse med regnskabet.

Afsluttede anlægsprojekter < 2 mio. kr. (1.000 kr.)	Korrigeret budget 2016	Forbrug 2016	Ultimosaldo 2016	Korrigeret Anlægs- bevilling	Mer- / mindre- forbrug
Økonomiudvalget - Anlæg	200,0	200,0	200,0	200,0	0,0
634 Autocamperplads TSFC	200,0	200,0	200,0	200,0	0,0
Vej, Park og Kommunale bygninger - Anlæg	1.674,0	1.838,3	3.117,0	2.952,8	-164,3
569 Højer vandtårn "fra vandtårn til fyrtårn"	-1.017,4	-829,4	188,0	0,0	-188,0
592 Schackenborg Alle - Lindealle	150,0	109,7	109,7	150,0	40,3
414 Autocamper - tømningsordning	391,5	392,2	653,4	652,8	-0,7
595 Lastbilsparkeering i Skærbæk	350,0	228,8	228,8	350,0	121,2
597 Rundkørsel ved Rosinfelt - sikring af cyklister	850,0	1.242,0	1.242,0	850,0	-392,0
557 Rømoddæmning stormskade	400,0	83,8	83,8	400,0	316,2
596 Vråbyvej sideudvidelse mv.	550,0	611,3	611,3	550,0	-61,3
Socialudvalget - Anlæg	334,8	-55,3	2.180,5	2.545,3	364,8
516 Spa- og badefaciliteter på Løgumgård	66,2	0,0	433,8	500,0	66,2
441 Varmeforsyning Handicap Løgumgård	-535,0	-274,8	1.527,2	1.267,0	-260,2
420 Klosterparken, træningsfaciliteter	-0,3	0,0	0,0	-25,7	-25,7
606 Ungetilbud Ludv. Andresensvej, Handicap	554,0	15,6	15,6	554,0	538,4
605 Klosterparken vandforurening	250,0	203,8	203,8	250,0	46,2
Sundhedsudvalget - Anlæg	-292,5	595,7	3.569,2	2.184,0	-1.385,2
610 Hjælpemiddelområdet	78,8	64,1	878,2	893,0	14,8
609 Brandsikring af plejecentre	200,0	203,3	203,3	200,0	-3,3
556 Dagcenter på Lindevang	-2,7	0,0	277,7	275,0	-2,7
611 Fælleskøkken henstillinger og påbud	344,9	266,6	729,7	808,0	78,3
583 Leo´s plejecenter - elevator byg 3 og 6	-420,7	1,9	422,6	0,0	-422,6
423 Sygeplejeklinikker	20,4	20,3	496,9	0,0	-496,9
582 Toftegården tag demensafdelingen	-513,3	39,6	560,9	8,0	-552,9
Kultur- og Fritidsudvalget - Anlæg	1.403,0	1.342,3	2.459,5	2.520,2	60,7
585 Kiers Gaard - økonomiske forhold	296,4	293,5	302,9	305,8	2,9
559 Tønder kulturhus, medfinans. t. fondsmid	618,0	617,1	749,1	750,0	0,9
628 Skærbæk Speedwaybane	290,5	290,5	290,5	290,5	0,0
620 Tønder stadion vandingsanlæg	200,0	141,3	141,3	200,0	58,7
257 Tønderhallerne Renov	-1,8	0,0	975,7	973,9	-1,8
Børn- og Skoleudvalget - Anlæg	1.201,2	1.084,4	1.583,2	1.700,0	116,8
507 Abild gl. skole, nedrivningspulje	33,3	0,0	266,7	300,0	33,3
614 Digitale værktøjer i folkeskolen 1:1	500,0	500,0	500,0	500,0	0,0
632 Løgumkloster distriktsskole - P-pladser	600,0	584,4	584,4	600,0	15,6
539 Skærbæk Distriktsskole renoveringsplan	67,9	0,0	232,1	300,0	67,9
Afsluttede anlægsprojekter < 2 mio. kr. i alt	4.520,6	5.005,4	13.109,5	12.102,3	-1.007,2

Note 10 Personaleoversigt

Personaleoversigt (antal heltidsansatte medarbejdere)	Regnskab 2012	Regnskab 2013	Regnskab 2014	Regnskab 2015	Regnskab 2016
Byudvikling, bolig og Miljøforanstaltninger	32,7	32,3	35,6	37,4	153,3
- heraf udgør ASYL Syd					120,2
Forsyningsvirksomheder m.v.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport og infrastruktur	72,0	69,1	61,0	55,8	13,1
Undervisning og kultur	623,5	602,1	623,6	620,8	635,2
Sundhedsområdet	74,5	67,3	68,8	70,1	70,3
Sociale opgaver og beskæftigelse	1.914,8	1.865,4	1.809,8	1.777,3	1.757,7
Fællesudgifter og administration	416,3	414,6	414,9	437,4	412,5
- heraf udgør ASYL Syd				15,7	1,3
I alt	3.133,8	3.050,8	3.013,6	2.998,9	3.042,1

I forhold til 2015 er antallet af helårsansatte steget med 43.

Ændringerne er primært sket på følgende områder

- Driften af AsylSyd har haft helårseffekt i 2016 i forhold til 5 måneder i 2015 og er den primære årsag til forøgelsen
- Modsatrettet medfører udliciteringen af entreprenøraftdelingen fra april 2016 et fald under transport og infrastruktur

Note 11 Overførte bevillinger og rådighedsbeløb

Overførte bevillinger og rådighedsbeløb (1.000 kr.)	Overførsel fra 2012 til 2013	Overførsel fra 2013 til 2014	Overførsel fra 2014 til 2015	Overførsel fra 2015 til 2016	Overførsel fra 2016 til 2017
DRIFT					
Økonomiudvalget	14.519	14.207	14.539	28.038	37.599
Erhverv	710	4.087	729	4.259	3.500
Beredskab	0	-1.193	-320	0	0
Administration	13.809	11.313	13.131	19.855	23.700
Central Rengøring	0	0	0	202	1.356
Centrale puljer	0	0	0	2.672	7.693
Befordring	0	0	1.000	1.050	1.350
Teknik og Miljøudvalget	-1.491	3.682	7.131	6.554	11.395
Vej, park og kommunale bygninger	-1.199	452	5.147	6.294	11.188
Miljø og Natur	-742	769	834	260	822
Jordforsyning	-120	-126	0	0	-616
Entreprenørafdelingen	570	2.587	1.150	0	0
Socialudvalget	-337	1.206	-951	1.000	-3.908
Voksen/Social	-337	1.206	-951	1.000	-3.908
Sundhedsudvalget	1.339	3.897	7.554	5.631	2.417
Sundhed	-747	684	2.120	2.084	874
Pleje og Omsorg	2.086	3.213	5.434	3.547	1.544
Kultur og Fritidsudvalget	2.225	2.618	5.233	5.606	5.068
Kultur	165	1.003	1.601	1.801	2.016
Fritid og Idræt	1.707	1.248	1.071	1.202	947
Landdistrikter	352	367	2.562	2.603	2.105
Arbejdsmarkedsudvalget	2.957	0	1.089	2.183	1.078
Arbejdsmarkedsforanstaltning	2.957	0	1.089	2.183	1.078
Børn og Skoleudvalget	10.384	11.239	7.659	8.916	11.339
Uddannelse	7.658	6.420	2.812	2.738	5.229
Dagtilbud	2.271	3.208	4.389	5.992	5.779
Forebyggelse og anbringelse	454	1.611	458	187	331
Serviceudgifter i alt	29.596	36.849	42.254	57.928	64.987
Borgerservice - overførselsudgifter	9.530	352	0	0	-186
Centrale puljer - Overførselsudgifter	0	1.693	4.700	7.052	0
Førtidspensioner m.v., overførselsudg.	0	1.600	0	0	5.408
Kontante ydelser, overførselsudgifter	0	411	0	0	-17.551
Driftsudgifter til aktivering, overf.udg.	0	0	667	561	-2.727
Forsikrede ledige	0	0	0	0	14.425
Uddannelse, Overførselsudgifter	0	-186	0	0	283
Forebyggelse og anbring., overførs.udg.	0	-304	0	0	-134
Indkomstoverførsler i alt	9.530	3.565	5.367	7.613	-482
Voksen/Social, udenfor servicerammen	0	0	0	0	-231
Aktivitetsbestemt medfinansiering	0	0	0	0	0
Pleje og omsorg, udenfor serviceram.	0	0	0	0	-367
Forebyg. og anbring, udenf. serviceram.	0	0	0	0	0
Uden for servicerammen	0	0	0	0	-598
Overført driftsbevillinger i alt *)	39.126	40.414	47.621	65.541	63.907

Overførte bevillinger og rådighedsbeløb (1.000 kr.)	Overførsel fra 2012 til 2013	Overførsel fra 2013 til 2014	Overførsel fra 2014 til 2015	Overførsel fra 2015 til 2016	Overførsel fra 2016 til 2017
ANLÆG					
Økonomiudvalget - Anlæg	6.428	9.653	22.519	8.589	3.244
Vej, Park og Kommunale bygninger - Anlæg	15.663	12.405	24.523	29.948	37.386
Miljø og natur - Anlæg	927	204	1.450	2.616	6.738
Jordforsyning - Anlæg	1.367	-1.222	-2.717	0	-2.068
Socialudvalget - Anlæg	24	-3.002	-942	-1.190	999
Sundhedsudvalget - Anlæg	2.663	9.061	5.944	983	4.808
Kultur- og Fritidsudvalget - Anlæg	7.444	10.067	6.998	2.458	5.526
Arbejdsmarkedsudvalget - Anlæg	0	655	-5	0	471
Børn- og Skoleudvalget - Anlæg	8.689	9.653	3.007	9.149	23.815
Overførte anlægsbevillinger i alt	43.204	47.474	60.776	52.553	80.918

*) Der overføres 0,9 mio. kr. fra drift til anlæg.

Note 12 Anlægsoversigt

Anlægsoversigt (1.000 kr.)	Grunde	Bygninger	Tekniske anlæg m.v.	Inventar m.v.	Materielle anlægs- aktiver under udførelse m.v.	Immaterielle anlægs- aktiver	I alt
Kostpris pr. 1. januar 2016	122.336	968.894	69.269	69.446	166.345	0	1.396.290
Tilgang	0	3.094	465	6.322	38.417	0	48.298
Afgang	-1.085	-10.616	-44.182	-730	0	0	-56.613
Overført	0	50.449	0	2.653	-53.102	0	0
Kostpris 31. december 2016	121.251	1.011.821	25.552	77.691	151.660	0	1.387.975
Opskrivninger 1. januar 2016	0	0	0	0	0	0	0
Årets opskrivninger	0	0	0	0	0	0	0
Opskrivninger afhændede aktiver	0	0	0	0	0	0	0
Opskrivninger 31. december 2016	0	0	0	0	0	0	0
Ned- og afskrivninger 1. januar 2016	0	-323.448	-40.558	-53.434	0	0	-417.440
Årets afskrivninger	0	-35.840	-2.209	-6.974	0	0	-45.023
Årets nedskrivninger	0	-1.665	0	-275	0	0	-1.940
Af- og nedskrivninger afhændede aktiver	0	3.393	26.097	730	0	0	30.220
Ned- og afskrivninger 31. december 2016	0	-357.560	-16.670	-59.953	0	0	-434.183
Regnskabsmæssig værdi 31. december 2016	121.251	654.261	8.882	17.738	151.660	0	953.792

Afskrivning over (antal år):	0	15-50	3-30	3-5	0	5
Finansielt leasede aktiver udgør	2.305					
Værdi af aktiver tilhørende selvejende institutioner	1.238	4.383				

Samlet ejendomsvurdering ultimo 2016 udgør 1,173 mia. kr.

I de anførte værdier pr. 1. januar 2016 er der indeholdt primosaldokorrektioner, som en nærmere gennemgang af anlægskartoteket har givet anledning til. Der er tale om tilpasninger og fejlrettelser, som vedrører tidligere år og derfor er det foretaget som primosaldokorrektioner. Nettopåvirkningen af korrektionerne er 4.225 t.kr. i forhold til regnskabet for 2015.

Note 13 Aktier og andelsbeviser

Langfristede tilgodehavender vedr. aktier, ejerandele og andelsbeviser	Bogført beløb (1.000 kr.)	Ejerandel	Indre værdi	Kommunal andel
KMD A/S	41,2	x		
A/S plantringsselskabet Sønderjylland	0,8	x		
IGS Center A/S, Rødding	2,0	x		
Tønder Forsyning A/S	651.888,0		x	
Jordkøbsnævn (forening)	8.086,4			x
Den selvejende Institution Tønderhallerne	250,0			x
Brand & Redning Sønderjylland (§60 samarbejde)	14.711,5		x	
I alt	674.979,9			

Note 14 Nedskrivning mod forventet tab

Ifølge budget- og regnskabssystemet for kommuner skal der på visse langfristede udlån og tilgodehavender foretages nedskrivning mod forventet tab eller værdiansættes til 0 kr.

På følgende områder er der således forskel mellem den nominelle og den regnskabsmæssige værdi:

Nedskrivning mod forventet tab (1.000 kr.)	Nominal værdi	Regnskabsmæssig værdi
Udlån til beboerindskud	11.877	11.449
Indskud i Landsbyggefonden	88.113	0
I alt	99.991	11.449

Den samlede værdiregulering i regnskabet udgør 88.541 t.kr.

Note 15 Mellemværende med forsyningsområdet

På baggrund af Indenrigsministeriets indskærpelse har kommunen indarbejdet mellemværende med forsyningsområdet affald i balancen – desuagtet, at aktiviteten er udlagt i det selvstændige selskab Tønder Affald A/S.

Da forholdet ikke skal medføre en forøgelse af kommunens aktiver, er indarbejdelsen udelukkende sket ved en ændret præsentation i regnskabet, hvor der er lavet en teknisk modpost under de langfristede tilgodehavender, så der ikke præsenteres for store aktiver.

Mellemværendet med forsyningsområdet udgør 33.622 t.kr.

Note 16 Udvikling i egenkapital

Note Udvikling i egenkapital		(1.000 kr.)
Egenkapital primo:		-859.426
Udvikling i modpostkonti til aktiver mv.		23.038
+/- Udvikling i modposter til selvejende institutioners aktiver		3.096
+/- Udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver		20.124
+/- Udvikling i modposter til reserve for opskrivninger		-182
Resultat ifølge regnskabsopgørelse		-42.448
Direkte posteringer på balancekontoen		-54.184
+/- Netto regulering Landsbyggefond og nedskrivning		-113
+/- Opskrivning af aktier og andelsbeviser		-23.861
+/- Resultat forsyningsområdet affald		588
* +/- Øvrige værdireguleringer		-4.459
** +/- Afskrivninger		879
+/- Hensættelse pension og feriepenge		-48.740
*** +/- Primokorrekationer		21.523
Egenkapital ultimo:		-933.020

(+ er formindelse af egenkapital, - er forøgelse af egenkapital)

* Øvrige værdireguleringer består væsentligst af diverse vedr. pantebreve, billån, ældreboliger, kontanthjælp mm.

** Afskrivninger godkendt af Økonomichef (409) og afskrivninger via debitorsystem (469)

*** Primokorrekationerne stammer fra en oprydning i anlægskartoteket og vedrører primært anlægsaktiver bestemt til videresalg, som fejlagtig ikke er blevet afgangsført i anlægskartoteket i forbindelse med salget. Da forholdene vedrører tidligere regnskabsår er det ført som primokorrekation.

Note 17 Langfristet gæld

Langfristet gæld (1.000 kr.)	Primo 2016	Ultimo 2016
Selvejende institutioner med overenskomst	-617	-617
Kommunekredit	-243.771	-279.660
Pengeinstitutter	-8.845	-7.065
Ældreboliger	-197.723	-190.373
Finansielt leasede aktiver	-2.305	-2.305
Indenlandsk kreditor	-32.254	-600
Langfristet gæld i alt	-485.516	-480.620

Ændring af låneportefølje

Der er i 2016 optaget et lån på 48.900 t.kr. vedrørende den opgjorte låneramme for 2015. Herudover er der optaget tillægslån vedrørende ældreboliger på 1,1 mio. kr.

Samlet låneoptagelse i 2016 udgør 50 mio. kr.

Derudover er der foretaget førtidig indfrielse af lån til Arbejdsmarkedets Feriefond vedrørende Hjemsted Oldtidspark med 31,7 mio. kr. under "Indenlandsk kreditor". Ved en førtidig indfrielse har kommunen opnået et nedslag i lånebeløbet og dette er medtaget som en kursgevinst under renterne.

Låneramme

Kommunens låneramme er i 2016 opgjort til 47,2 mio. kr.

Ifølge den kommunale lånebekendtgørelse skal Kommunalbestyrelsen inden 31. marts 2017 træffe beslutning om, hvor stor del af den opgjorte låneramme, der ønskes udnyttet.

Der er afsat 33.200 t.kr. til lånoptagelse i budgettet for 2017.

Note 18 Garantiforpligtelser, eventualforpligtelser og - rettigheder

Oversigt garantiforpligtelser, eventualforpligtelser og -rettigheder (1.000 kr.)	31.12.2016	31.12.2015
Kautions- og garantiforpligtelser		
Støttet boligbyggeri	-216.060	-205.993
Højer Andelsboligforening	-8.521	-7.468
Løgumkloster Andelsboligforening	-11.402	-8.029
Skærbæk Boligforening	-40.532	-35.894
Toftlund Andels Boligforening	-17.798	-18.518
Tønder Andelsboligforening	-50.040	-49.007
Tønder Boligselskab	-13.368	-12.124
Tønder Ældreboligselskab	-43.913	-44.930
Selvejende institutioner	-18.707	-17.495
Private andelsboligforeninger	-11.778	-12.528
Byfornyelse	-5.398	-7.916
Højer, Rudbøl Sdr. Sejerslev, Østerby	-2.641	-4.900
Bredebro	-961	-1.012
Løgumkloster	-281	-268
Tønder	-1.515	-1.735
Fritidsfaciliteter og private skoler	-22.010	-20.613
Idrætsfaciliteter	-9.189	-9.068
Andre fritidsfaciliteter	-171	-182
Efterskoler, friskoler og højskoler	-12.649	-11.364
Forsyningsselskaber	-408.256	-371.455
Vandværker	-67.855	-59.759
Kraftvarmeværker, fjernvarmeselskaber	-200.953	-167.353
Spildevandsselskab	-71.595	-73.952
Affaldsselskab	-23.468	-24.306
Havne	-44.384	-46.086
Øvrige	-6.021	-4.923
Udbetaling Danmark	-6.021	-4.923
Kautions- og garantiforpligtelser i alt	-657.745	-610.900

Oversigt garantforpligtelser, eventualforpligtelser og -rettigheder (1.000 kr.)	31.12.2016	31.12.2015
Eventualforpligtelser		
Højer Design Efterskole (kassekredit max.)	-3.700	-3.700
Eventualforpligtelser i alt	-3.700	-3.700
Eventualrettigheder		
Solgården, Bedsted (tinglyst deklaration v. ændret brug)	200	200
Indskud i støttet boligbyggeri (tinglyste pantebreve - Landsbyggefond)	88.113	88.164
Eventualrettigheder i alt	88.313	88.364

Fælleskommunale selskaber (§60 selskaber)

Over for interessentskabernes kreditorer hæfter alle interessenter personligt og solidarisk for selskabets gæld som følge af ejerkonstruktionen.

- Fra 1. januar 2016 er kommunen indtrådt i §60 selskabet Brand & Redning Sønderjylland

Øvrige

- Kommunen er også forpligtet til at indgå i eventuelt ikke afdækkede forpligtelser vedrørende Rømhø Havn, hvis denne på sigt ikke kan hvile-i-sig-selv og dermed må ophøre som selvstyre havn.
- I 2012 traf Forsyningssekretariatet under Forbruger- og Konkurrencestyrelsen afgørelse om, at det betalte vejafvandingsbidrag fra Tønder Kommune til Tønder Forsyning A/S var fastsat for lavt og dermed udgjorde en uddeling i henhold til stoplovens bestemmelser.

Kommunen valgte derfor at efterbetale det af Forsyningssekretariatet opgjorte differencebidrag - i alt 11.496 t.kr. for årene 2007 - 2012 - til Tønder Forsyning.

I en tilsvarende sag fra Slagelse Kommune har Østre Landsret i 2015 afsagt dom, hvor Forsyningssekretariatets afgørelser kendes ugyldige og Højesteret har stadfæstet Landsrettens afgørelse i 2016.

På grund af denne dom har Tønder Kommune indledt drøftelser med Tønder Forsyning om tilbagebetaling af det tidligere afregnede differencebidrag, men ved regnskabsaflæggelsen var disse drøftelser endnu ikke afsluttet.

Note 19 SWAP-aftaler

Rente-swapaftaler (1.000 kr.)						
Modpart	Oprindelig hovedstol	Rente	Restløbetid	Valuta	Markeds-værdi*	Restgæld
Danske Bank	22.363	3,65%	01.07.2020	DKK	-548	7.065
KommuneKredit	72.661	2,41%	30.12.2030	DKK	-6.651	56.788

*Hvis de enkelte swap's realiseres vil positive markedsværdier være gunstige for kommunen, mens negative markedsværdier vil give et tab.

Opgaver udført for andre myndigheder

Kommunen har indgået en kontrakt med Udlændingestyrelsen vedrørende opgaven som driftsoperatør af asylcentre.

Opgaven honoreres primært på baggrund af takster fastsat i finansloven og er dermed ikke baseret på en kommunal omkostningskalkulation.

Kontrakten er tilgængelig på Udlændingestyrelsens hjemmeside og der foretages løbende afrapporteringer til styrelsen, som fastsætter krav herom.

Bilag A

Efterfølgende afsnit beskriver kommunens regnskabspraksis i forhold til åbningsbalancen og regnskab 2016.

Anvendt regnskabspraksis

Generelt

Tønder kommunes regnskab aflægges i henhold til gældende lovgivning og efter de retningslinjer, der er fastlagt af Indenrigsministeriet (IM) i Budget- og Regnskabssystem for kommuner.

Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. I regnskabet indgår tillige udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedrørende de selvejende institutioner, som kommunen har driftsoverenskomst med.

Regnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

God bogføringsskik

Kommunens bogføring skal foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som den praksis, der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i Budget- og Regnskabssystem for Kommuner samt øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revision.

Driftsregnskab

Indregning af indtægter, udgifter og omkostninger

Indtægter indregnes så vidt muligt i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet.

Driftsudgifter i regnskabsopgørelsen indregnes i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet, forudsat at de er kendte for kommunen inden udløbet af supplementsperioden, der slutter 31. januar i det nye regnskabsår.

Anlægsudgifter indregnes i regnskabsopgørelsen i de regnskabsår, hvori anlægsudgiften afholdes.

Præsentation i udgiftsregnskabet

Præsentation af kommunens årsregnskab tager udgangspunkt i det udgiftsbaserede regnskab. Årsregnskabets primære funktion er at kunne sammenholde regnskabet med budgettet, der er opgjort efter udgiftsbaserede principper.

Årsregnskabet indeholder en afrapportering af kommunens resultat og præsentation af kommunens væsentlige faglige resultater og aktivitetsniveau.

Ekstraordinære poster

Her beskrives eventuelle driftsmæssige dispositioner, som er ekstraordinære for det pågældende regnskabsår.

Der sondres mellem indtægter og omkostninger afledt af kommunens primære og ekstraordinære aktivitet. Sidstnævnte vedrører aktiviteter, der ikke forventes at være tilbagevendende, og som ikke har sammenhæng til den ordinære aktivitet, fx ekstraordinære tab afledt af naturkatastrofer, ekstraordinær afhændelse af aktiver, ekspropriationer eller lignende.

Bemærkninger til regnskabet

Styrelsesloven fastsætter, at årsregnskabet i fornødent omfang skal være ledsaget af bemærkninger, navnlig vedrørende væsentlige afvigelser mellem bevillings- og regnskabsbeløb.

Der udarbejdes bemærkninger til driftsindtægter og udgifter i forhold til budgettet på bevillingsniveau.

Der skal også udarbejdes bemærkninger til regnskabet i tilfælde, hvor der nok er overensstemmelse mellem regnskabs- og bevillingsbeløb, men hvor de aktiviteter eller formål, som var forudsat ved bevillingsafgivelsen, ikke er realiseret.

Balancen

Præsentation af balancen

Formålet med balancen er at vise kommunens aktiver og passiver opgjort henholdsvis ultimo regnskabsåret og året før, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtelser.

Der er af IM fastsat formkrav til, hvordan balancen skal udarbejdes.

Materielle anlægsaktiver

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid. Ejendomsretten dokumenteres via bogførte fakturaer og leasingaftaler mv.

Ejendomsretten til de i balancen indregnede grunde og bygninger er dokumenteret via elektronisk indhentede tingbogsattester.

Aktiver med en levetid på 1 år eller derunder - samt aktiver under 100.000 kr. - afskrives straks og registreres således ikke i anlægskartoteket.

Indretning af lejede lokaler samt anlæg, driftsmateriel og inventar, herunder it-udstyr, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Udgifter på over 100.000 kr., der medfører en væsentlig forbedring af et aktivs egenskaber eller en væsentlig forlængelse af et aktivs levetid, aktiveres sammen med det pågældende aktiv og afskrives over den nye levetid. Udgifter til mindre reparationer og lignende, som ikke har væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, udgiftsføres i det regnskabsår, hvori de afholdes.

Grunde og bygninger

Ejendomme anskaffet før 1. januar 1999 værdiansættes pr. 1. januar 2007 til ejendomsvurderingen for ejendommen pr. 1. januar 2004 fratrukket afskrivninger frem til 1. januar 2007.

Bygninger og grunde anskaffet efter 1. januar 1999 indregnes til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver er indregnet til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger.

Levetider er fastlagt til følgende:

Aktivtype	Levetid pr. 01.01.07	Levetid efter 01.01.07
* Bygninger:		
* Administrative formål	50 år	45 – 50 år
* Forskellige serviceydelser	30 år	25 – 30 år
* Diverse formål	15 år	15 år
* Tekniske anlæg	20 – 100 år	20 – 30 år
* Maskiner	15 år	10 – 15 år
* Specialudstyr	10 år	5 - 10 år
* Transportmidler	8 år	5 – 8 år
* IT	3 år	3 år
* Inventar	5 år	3 – 5 år

Såfremt der er afvejet fra levetiderne udmeldt af IM, er dette anført som note til anlægsnoten i regnskabet.

For enkelte aktiver fastsættes ved anskaffelsen en forventet scrapværdi, der ikke afskrives.

Der afskrives ikke på materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er ibrugtaget, påbegyndes afskrivning over anlæggets forventede levetid.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, signalanlæg, broer mv.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (arealer til rekreative formål samt naturbeskyttelses- og genopretningsformål) indregnes ikke i balancen.

Finansielt leasede anlægsaktiver

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Tønder Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiell leasing), registreres i anlægskartoteket og indregnes til kostprisen.

Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv forventes at kunne omsættes til ved en handel mellem uafhængige parter.

Minimumsleasingydelserne svarer typisk til de fremtidige leasingydelser, som Tønder Kommune er forpligtet til at betale i leasingperioden. Ved beregning af nutidsværdien heraf anvendes den interne rente i leasingkontrakten som diskonteringsfaktor, hvis denne er tilgængelig. Ellers anvendes Tønder Kommunes alternative lånerente.

Finansielt leasede anlægsaktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Materielle anlægsaktiver under udførelse

Igangværende materielle anlægsaktiver værdiansættes til de samlede afholdte omkostninger på balancetidspunktet.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver afskrives lineært over maksimalt 10 år. Ved kontrakter, aftaler og lignende anvendes så vidt muligt den gældende kontraktperiode.

Finansielle anlægsaktiver - Aktier og andelsbeviser

Andele af interessentskaber, som Tønder Kommune har medejerskab til, indgår i balancen med den andel af virksomhedernes indre værdi, jf. senest foreliggende årsregnskab, som svarer til kommunens ejerandel.

For noterede aktier foretages indregningen til kursværdien pr. 31. december og for ikke noterede aktier og andre kapitalandele (andelsbeviser og lignende), foretages indregningen efter indre værdis metode.

Finansielle anlægsaktiver – Langfristede tilgodehavender

Tilgodehavender er optaget i balancen til nominal værdi under de respektive regnskabsposter her-til. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab til nettorealisationsværdien.

Omsætningsaktiver - varebeholdninger

Udgifter til indkøb af råvarer, hjælpematerialer samt andre forbrugsvarer udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet.

Der foretages registrering af varebeholdninger over 1 mio. kr. og/eller beholdninger med væsentlige forskydninger i lagerets størrelse fra år til år.

Varelagre mellem 100.000 kr. og 1 mio. kr. registreres, hvis der sker forskydninger i varelageret, som vurderes som væsentlige.

Varebeholdning måles til kostpris efter FIFO-princippet (**F**irst **I**n **F**irst **O**ut).

Omsætningsaktiver – fysiske aktiver til salg (grunde og bygninger)

Grunde og bygninger til salg er opskrevet til forventet salgspris.

Fysiske aktiver til salg måles til kostpris eller nettorealisationsværdi, hvor denne er lavere.

Der kan foretages opskrivning til den forventede salgspris.

Omsætningsaktiver - tilgodehavender

Udgifter og indtægter afholdt inden regnskabsårets udgang, men som vedrører efterfølgende regnskabsår, er klassificeret som periodeafgrænsningspost under omsætningsaktiver – tilgodehavender.

Indtægter som vedrører indeværende regnskabsår, men som først betales i det efterfølgende regnskabsår er klassificeret som kortfristet tilgodehavende.

Omsætningsaktiver – værdipapirer

Værdipapirer omfatter beholdninger af kortfristede værdipapirer, der uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelig risiko for værdiændringer. Værdipapirer indregnes til dagsværdi (kurs) på balancedagen.

Egenkapital

I egenkapitalen er også indeholdt selvejende institutioner, som kommunen har indgået driftsoverenskomst med og en modpost for modtagne donationer til anskaffelse af aktiver.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser indregnes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, som resultat af en tidligere begivenhed, og det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen.

Pensionsforpligtelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækkede vedrørende tjenestemandsansatte og ansatte på tjenestemandslignende vilkår, optages i balancen under forpligtelser. Kapitalværdien af pensionsforpligtelsen er beregnet aktuarmæssigt ud fra forudsætninger fra IM. Minimum hvert 5 år foretages en aktuarmæssig beregning af pensionsforpligtelsen vedrørende tjenestemænd. IM har fastlagt en pensionsalder på 62 år og opgørelsesrente på 2 %.

Hensatte forpligtelser vedrørende eksempelvis miljøforurening, indfrielse af garantier til enkelt personer i henhold til social-/boliglovgivning, retssager og erstatningskrav, bonusbetalinger vedrørende jobcentre, åremålsansættelser og arbejdsskadeforpligtelser indregnes på balancen til den løbende ydelses kapitaliserede værdi opgjort pr. forpligtelse.

Fratrædelsesbeløb ved udløb af åremålsansættelser optages til nominel værdi i overensstemmelse med de indgåede aftaler.

Opmærksomheden henledes på, at miljøforpligtelser forlods/primært er indregnet ved at foretage nedskrivning af grundværdien.

Langfristede gældsforpligtelser

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og andre kreditinstitutter er optaget med restgælden på balancetidspunktet.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse.

Andre gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører, andre myndigheder samt anden gæld, måles til nominel værdi.

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ultimo regnskabsåret.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld til pengeinstitutter, staten, kirken, leverandører, andre kommuner og regioner optages med restværdien på balancetidspunktet.

Noter til driftsregnskab og balance

Der er udarbejdet noter til henholdsvis driftsregnskab og balance i det omfang, der er væsentlige forhold, som bør belyses, og/eller IM har stillet krav om noteoplysning/ regnskabsbemærkning.

Tønder Kommunalbestyrelse 2014 - 2017

Viceborgmester
Bent Paulsen (O)

Borgmester
Henrik Frandsen (V)

2. viceborgmester
Preben Linnét (V)

Økonomiudvalget

Formand
Henrik Frandsen (V)

Næstformand
Preben Linnét (V)

Leif Høeg Jensen (V)

Mathias Knudsen (V)

Henning Schmidt (C)

Lars Rytter (A)

Palle Graversgaard (A)

Arbejdsmarkedsudvalget

Formand
Susanne Linnét (V)

Næstformand
Søren E. Skov (F)

Bent Paulsen (O)

Jens Nissen (A)

Allan Skjøth (V)

Børn- og Skoleudvalget

Formand
Henrik Mehlsen (A)

Næstformand
Allan Skjøth (V)

Jesper Steenholdt (V)

Poul Erik Kjær (V)

Louise Thomsen Terp (S)

Kultur- og Fritidsudvalget

Formand
Jørgen Popp Petersen (S)

Næstformand
René Andersen (V)

Jens Møller (V)

Poul Erik Kjær (V)

Flemming Gjelstrup (A)

Socialudvalget

Formand
Kim Printz Ringbæk (A)

Næstformand
Jan Voss Hansen (O)

Jesper Steenholdt (V)

Jens Møller (V)

Holger Petersen (Ø)

Sundhedsudvalget

Formand
Irene Holk Lund (V)

Næstformand
Lisbeth Bang Pedersen (V)

Jan Voss Hansen (O)

Marit Jessen Rüdiger (S)

Birthe Haag Frikke (I)

Teknik- og Miljøudvalget

Formand
Bo Jessen (V)

Næstformand
René Andersen (V)

Frede Jensen (A)

Niels F. Dahlmann (V)

Thorkild Petersen (O)

toender.dk

